

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 129, ЧИСЛО 50, П'ЯТНИЦЯ, 16 ГРУДНЯ 2022 РОКУ

1893

Vol. 129, No. 50, FRIDAY, DECEMBER 16, 2022

\$2.00

Ліквідовано Окружний адміністративний суд

КИЇВ. – Верховна Рада 13 грудня підтримала в цілому ліквідацію Окружного адміністративного суду (ОАС). Проголосували 310 народних депутатів, утрималися двоє. Іншим законопроектом народні депутати створили Київський міський окружний адміністративний суд.

ОАС заявив, що його ліквідація „незаконна“ і „ставить під загрозу захист прав українців у період воєнного стану та після його закінчення“.

ОАС є одним із найбільш скандальних українських судів. На чолі з суддею Павлом Вовком він мав зіграти ключову роль у встановленні підконтрольній Росії влади в Україні, винісши рішення на користь Віктора Януковича за двома позовами про нібито незаконне позбавлення його статусу президента України.

Радіо Свобода

Дозволили безмитне ввезення генераторів

КИЇВ. – Верховна Рада 13 грудня дозволила безмитне ввезення до України генераторів та іншого енергообладнання. Дозвіл діятиме до травня 2023 року, безмитне ввезення працює також і для фізичних осіб. Звільнили від сплати мита та податку не тільки генератори, а й Starlink та міжнародну допомогу від організації Енергетичного співтовариства.

Крім того, закон дозволяє зберігати паливо без ліцензії в обсязі до 2 тисяч літрів.

США і західні союзники надають Україні фінансування й обладнання для підвищення енергетичної стійкості. Обладнання вислано з військової бази США. Перший транш є частиною допомоги в розмірі 53 млн дол., оголошеної минулого місяця після того, як Україна заявила, що їй потрібні трансформатори і генератори, а також системи протиповітряної оборони.

Естонія відправила до України вантаж із генераторами та електрообладнанням.

11 автобусів прямують до Житомира, Харкова, Бучі й Полтави.

Радіо Свобода

Росія зазнає значних втрат

Збройні сили України (ЗСУ) з 24 лютого по 14 грудня ліквідували близько 96 тис. російських загарбників. У рамках чергового обміну 14 грудня Україна повернула з російського полону 64 воїнів, які воювали на Донецькому та Луганському напрямках, зокрема брали участь в обороні міста Бахмут. Вдалося також звільнити громадянина США Мурекезі Сuedі, повернути тіла чотирьох загиблих. 6 грудня Україна повернула додому з російського полону 60 воїнів, у тому числі 34 захисників Маріуполя.

Російська армія за добу здійснила атаки на 10 областей України. Про це йдеться у зведеній інформації обласних військових адміністрацій станом на 14 грудня. ЗСУ відбили атаки ворога поблизу 14 населених пунктів у трьох областях, уразили пункт зосередження особового складу російських окупаційних військ у районі Кадіївки Луганської області: ворог втратив до 60 військовослужбовців вбитими та до 100 – пораненими.

Бійці 71-ої окремої егерської бригади Десантно-штурмових військ ЗСУ 14 грудня розгромили ворожі позиції під Бахмутом Донецької області.

У Мелітополі знищено керівний склад 58-ої армії, в районах населених пунктів Енергодар, Токмак та Гуляйполе знищено три артилерійські установки, до 10 одиниць військової техніки різного типу та поранено близько 150 вояків ворога. Під Мелітополем підірвано міст, який мав стратегічне значення для окупантів.

Борис Соколов

Судячи з усього, у позиції західних держав щодо постачання озброєнь Україні відбулося суттєве зрушення. 7 грудня з'явилася інформація, незабаром підтверджена американськими та німецькими офіційними особами, про те, що США зняли заперечення проти постачання Києву основного танка НАТО „Leopard 2“. Щоправда, формулювання при цьому були обтічні.

Зрозуміло, про вирішення „танкової проблеми“ можна буде говорити лише тоді, коли німецькі танки справді опиняться в Україні. Але сам факт, що американці публічно зняли

У Москві палає торговий центр „Мега“. (Фото: Грани.ру)

Україна укріплює всю ділянку кордону з Білоруссю – від Волині до Чернігівщини, аби бути готовою до розвитку будь-якої ситуації на фронті, але наразі ворожого ударного угруповання там не зафіксовано.

Через російські обстріли в Україні вже пошкоджено 40-50 відс. розподільних мереж, що забезпечують електроенергією населення України. Близько 12 млн українців нині залишилися без постійного постачання електроенергії.

Заступниця Міністра оборони Ганна Маляр на зустрічі з представниками Світового конгресу українців на чолі з його президентом Павлом Гродом закликала СКУ протистояти російській пропаганді в усьому світі.

* * *

МОСКВА. – 9 грудня сталася вели-

ка пожежа у торговому центрі „Мега“. Площа займання становила 17 тис. квадратних метрів. Повністю згорів будівельний гіпермаркет ОВІ. Загинув охоронець. Вибухає московський споживчий рай. Якщо крейсер „Москва“ був символом військової сили, Кримський міст – символом безкарності, то „Мега Хімкі“ – символ стабільності та благополуччя. Закінчилася московська безтурботність, закінчилася взаємовигідна торгівля з Європою.

Українці опираються у найважчих боях, у підвалах під ракетними обстрілами, у будинках без світла та води. Війна – це мішки з піском у вікнах українських пологових будинків, це тортурові та братські могили. Але війна приходить і до Росії. Полум'я відплати наближається до Москви.

Укрінформ, Грани.ру

Важливе зрушення у „танковому питанні“

заперечення проти постачання сучасних танків Україні, надзвичайно важливий. Наразі Канцлер Олаф Шольц більше не може кивати на Вашингтон та інших союзників по НАТО. Можна сподіватися, що найближчими місяцями, а може, й тижня, „Леопарди“ таки прийдуть в Україну.

Не виключено, що до них приєднаються й американські „Абрамси“. США вже поставили 116 танків у Польщі. Варшава, у свою чергу, напевно, готова буде передати частину „Абрамсів“ Україні за умови, що Америка відшкодує їй ці поставки. Сподіватимемося, що зрушення у „танковому питанні“ матеріалізуєть-

ся, хоч і навряд чи все-таки в найближчому пакеті допомоги, який пообіцяв німецький уряд новому українському послу в Берліні. Ймовірно, якщо Німеччина зважиться на постачання „Леопардів“, то разом з ними будуть поставлені і сучасні БМП „Marder“, яких також гостро потребують ЗСУ.

І тоді залишиться вже не так багато озброєнь, які необхідні Україні, але які їй покищо не передають: це сучасні бойові літаки F-15 та F-16 та їхні аналоги, системи ПРО Patriot, сучасні бойові вертольоти та ракети АТАСМС. Ймовірно, для того, щоб

(Закінчення на стор. 4)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Президенти провели телефонну розмову

КИЇВ. – 12 грудня Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Президентом США Джоозефом Байденом. В. Зеленський висловив подяку за черговий пакет оборонної допомоги, а також за послідовну підтримку суверенітету й територіальної цілісності України, лідерство в консолідації міжнародних зусиль у протидії російській агресії. Він наголосив, що Україна прагне досягти миру, та відзначив важливість консолідації міжнародних зусиль для досягнення цієї мети. Саме задля цього під час саміту G20 Президент України представив формулу миру, яка передбачає десять критично важливих кроків, реалізація яких дасть змогу припинити війну. Президент України поінформував про наслідки російського ракетного терору, в результаті якого знищено близько половини української енергетичної інфраструктури, наголосив на важливості формування ефективної протиповітряної оборони, щоб допомогти захистити мирне населення України. Це особливо важливо саме зараз, коли в Україні розпочався зимовий період. (Пресслужба Президента України)

■ В Україні 4.9 млн переселенців

КИЇВ. – Станом на 8 грудня в Україні статус внутрішньо переміщених осіб мають 4.88 млн громадян, серед них 3.5 млн, що перемістилися після 24 лютого 2022 року. Про це повідомив заступник Міністра соціальної політики з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Костянтин Кошеленко. Найбільш масово затребуваними соціальними послугами цього року стали довідка та отримання допомоги на проживання для внутрішньо переміщених осіб. Завдяки цифровізації зазначеної послуги вдалося суттєво збільшити кількість опрацьованих заяв. В Україні розпочалися перевірки внутрішньо переміщених осіб за місцем їхньої реєстрації з метою верифікації виплат на проживання. Наразі, за інформацією Міністерства соціальної політики України, близько 30 відс. виплат на проживання надаються неправомірно. (Укрінформ)

■ Українки у проєкті „ВВС”

КИЇВ. – 6 грудня „ВВС” опублікувала список 100 жінок з усіх куточків світу, які надихали та впливали на світ у 2022 році. Проєкт „ВВС” „100 жінок 2022” відзначає досягнення жінок у всьому світі та в усіх сферах життя – від волонтерства до керування міжнародними організаціями. Список відображає роль жінок у конфліктах у всьому світі у 2022 році – від протестувальниць, які сміливо вимагають змін в Ірані, до жіночого обличчя війни та спротиву в Україні. До проєкту увійшли восьмеро українок: перша леді Олена Зеленська, парамедик Юлія Паєвська (Тайра), захисниця прав людей з інвалідністю Юлія Сачук, правозахисниця Олександра Матвійчук, математик Марина В'язовська, журналістка Крістіна Бердинських, лікарка-педіятр Ірина Кондратова, політик і волонтерка Яна Зінкевич. („ВВС”)

■ Зеленський визнаний людиною року

КИЇВ. – 8 грудня Президент України Володимир Зеленський очолив список 28 найвпливовіших людей Європи, який щороку складає видання „Politico”. У статті наголошується, що сьогодні Європа не лише довіряє В. Зеленському, а й захоплюється ним і наслідує його приклад. „Зеленський переконав решту Європи, що її майбутнє пов'язане з Україною. У цю думку мало хто вірив до вторгнення Росії в лютому. Його навички спілкування виявилися ключовими. Його риторика різко висвітлює зловмисність російського режиму, проти якого він бореться, розвиваючи віру значної частини Європи – особливо Берліна та Парижа – в те, що Москва може бути партнером”, – зазначає „Politico”. Президент України у відеовиступі на урочистій церемонії оголошення списку „Politico”, подякував виданню й підкреслив, що цю відзнаку отримали всі українці. (Пресслужба Президента України)

Вибухи на стратегічних аеродромах Росії

Георгій Лук'янчук

5 грудня Україна атакувала два аеродроми у центральній частині Росії, запустивши безпілотники зі своєї території. На початку тижня українські дрони-камікадзе атакували військові об'єкти на території Саратовської та Курської областей. Чутки про високу ефективність російських засобів захисту виявились сильно перебільшеними. Для удару по стратегічних бомбардувальниках, які перебували на аеродромі в Енгельсі, український безпілотник подолав понад 700 км. На цей аеродром агресор стягнув свою стратегічну авіацію, яка завдавала ракетних ударів по українській цивільній інфраструктурі. Вибухом пошкоджено два бомбардувальники-ракетоносці Ту-95. Авіабаза в Дягілево, де після атаки вибухнув бензовоз та було пошкоджено один з літаків, розташована за 500 км від лінії фронту. На ній дислоковані літаки-заправники Іл-76, розміщується 43-й Центр бойового застосування та перенавчання льотного складу і пілотів дальньої авіації.

Удари по авіобазах у Рязанській і Саратовській областях вперше продемонстрували здатність України атакувати на такій великій відстані. Водночас, Київ не підтверджує свою причетність до вибухів на російських аеродромах, які, зокрема, використовують для атак на Україну. Росіяни стверджують, що аеродроми були атаковані радянськими реактивними безпілотниками „Стриж”. Українська сторона цю інформацію також офіційно не підтверджує. За день до атаки „Укроборонпром” повідомив про завершення льотних

випробувань новітнього дрона, здатного доставляти 75 кг вибухівки на відстань до 1,000 км.

Офіційна російська влада перебуває в шоці – адже атаковані об'єкти знаходяться набагато глибше всередині Росії, ніж попередні подібні вибухи на авіобазах в Криму.

Останні удари ЗСУ, на відміну від атаки на базу в Севастополі, відрізняються не лише дальністю, але й тим, що вони зуміли проникнути через насичену російську систему протиповітряної оборони. Після цих успішних атак виявилось, що на території РФ більше не залишилося безпечних зон: раніше російські стратегічні бази вважались невразливими. Довгостроковим результатом атак може стати розпорошення літаків по всій території Росії, що допоможе захистити їх від нових атак, але ускладнить операції за їхньою участю проти української інфраструктури.

Пролунала серія вибухів на аеродромі в окупованому Бердянську, де бійці Сил спеціальних операцій виявили в аеропорту скупчення ворожої бронетехніки та автомобілів загальною кількістю в 100 одиниць. Чіткі координати масштабної цілі бійці передали дальньої артилерії. В результаті сталися три великих і 15-20 менших вибухів та величезна пожежа на території аеропорту!

США дали „зелене світло” Україні для завдання ударів по території Російської федерації. Міністер оборони США Ллойд Остін заявив, що США не заважатимуть Україні розробляти свої власні засоби завдання ударів великої дальності, які потенційно можуть бути націлені на територію країни-агресора.

Засудили за правду про Бучу

МОСКВА. – Суддя Міщанського районного суду Москви Оксана Горюнова 9 грудня засудила політика Іллю Яшина до восьми з половиною років загального режиму ув'язнення за інформацію про вбивства російською армією мешканців Бучі Київської області. Суддя зачитала відповідь військового відомства на запит слідчого, який починається словами: „Російська Федерація не веде війни з Україною”.

„Ми з вами виграли цей суд, – заявив Яшин після вироку. – Процес замислювався як викриття „ворога народу” в моїй особі, але перетворився на антивоєнну трибуну. Ми говорили правду про військові злочини і закликали зупинити кровопролиття. А у відповідь чули мішанину з гасел часів холодної війни, яку плутано озвучував прокурор. Цим істеричним вироком влада хоче залакати нас усіх, але за фактом лише показує свою слабкість. Я не боюся, і ви не бійтеся”.

5 грудня Яшин виступив із останнім словом. Він звернувся до Володимира Путіна: „Дивлячись на наслідки цієї жахливої війни, ви, напевно, самі вже розумієте, яку важку помилку зробили 24 лютого. Нашу армію не зустрічають квітами. Нас називають карателями та окупантами. З вашим ім'ям

Ілля Яшин та його адвокати. (Фото: Олександра Астахова)

тепер міцно асоціюються слова „смерть” та „руйнування”. Ви принесли страшне лихо українському народу, який, напевно, ніколи нам не пробачить. Але ж ви ведете війну не лише з українцями, а й зі своїми співвітчизниками”. Яшин закликав Путіна „визнати політику щодо України помилковою, вивести війська з її території та перейти до дипломатичного врегулювання конфлікту”.

Грани.ру

Нова Зеландія запровадила санкції

ВЕЛІНГТОН. – 12 грудня уряд Нової Зеландії запровадив нові обмежувальні заходи проти Росії за повномасштабну агресію проти України, які стосуються 23 росіян. Нові санкції спрямовані проти окремих осіб і мереж, які стоять за дезінформаційними кампаніями, що підтримують агресивні дії Путіна. Зокрема, під санкції потрапили міністер цифрового розвитку, зв'язку та ЗМІ Максут Шадаєв, генеральний директор Першого каналу Костянтин

Ернст і ключовий персонал російських ЗМІ, зокрема „ІнфоРос”, „Південний фронт” і Фонд стратегічної культури. Загалом уряд Нової Зеландії запровадив санкції проти понад 1,200 фізичних та юридичних осіб через повномасштабну війну Росії проти України. А також запровадив безпрецедентні торгові санкції, які призвели до різкого скорочення двосторонньої торгівлі з Росією.

Укрінформ

ДАВНО НАЗРІЛЕ

Знищити осині гнізда

Продовження з попереднього числа.

Петро Часто

Чи обшуки, про які ми говоримо, означають, що небезпека минула? Будуть арешти, слідства, суди? Чи це „рішучість“ на показ, щоб заспокоїти громадянське суспільство, стурбоване огидним симбіозом „вошей з блохами“? Чи вплив би він на поверхню, якби не війна і не кричущі історії про московських агентів в рясах?

Одну з таких історій розповів відомий журналіст з російської редакції Радіо „Свобода“ Анатолій Стреляний. Родом він з Сумщини, і там його застало 24 лютого. Є цінним свідком, бо до всього придивлявся, говорив з людьми, слухав їх.

Отже, в одне з прикордонних сіл на Сумщині незадовго перед нападом московитів приїхав православний священник. Дуже діяльний, дуже товариський, дуже турботливий. Заснував щось подібне до монашого скита, охоче приймав людей з різними проблемами, давав добрі поради – такий собі ледве не святий. А в перші дні війни його спіймали на гарячому – передавав російському війську координати українських промислових об'єктів.

Це лише одна з десятків подібних історій про „ледве не святих“ попів, і всі вони органічно вписуються у кількосторічну шпугунсько-диверсійну діяльність Московської Церкви в Україні. Дослідники дістали добру нагоду покликатися на документальну книжку „Спецслужби світу за 500 років“, де про XVII ст. пишеться так: „Москва мала в Україні сильну таємну агентуру в середовищі українського православного духовенства, яке надавало московській владі цінну інформацію про стан справ в Польщі і про настрої української козацької старшини. Центр російської агентурної розвідки в Україні знаходився в Києві, в Києво-

Печерській лаврі”.

За ці три-чотири століття немало московської псевдоправославної інфекції потрапило в українську кров. Не дивуймося, що очищення ще не відбулося. Згадаймо, що навіть Петро Порошенко між Помаранчевою Революцією і Революцією Гідності по неділях дякував у храмі Московського патріархату.

З Зеленським у його перші два президентські роки ситуація, м'яко кажучи, не поліпилася. Експерт-релігієзнавець Андрій Ковалів свідчить, що у списках партії „Слуга народу“ мав свою квоту Московський патріархат, і що лобював цей православно-диверсійний альянс перший заступник очільника президентського Офісу Сергій Трофимов: це він мав нахабство заявити, нібито Томос про незалежність українського православ'я від московського – „від лукавого“.

По вуха заплямовані цим і „грубші риби“. Наприклад, парафіянином київського Введенського монастиря є Іван Баканов, донедавна – голова Служби безпеки України. „Цей монастир зовсім не приховує свою українофобську і промосковську сутність, – каже А. Ковалів, – його так і називають – „Свято-Баканівський“.

На жаль, не обійдеться без справедливих нарікань і на Володимира Зеленського. Ось тільки єдиний фактик, з довгої низки подібних: у 2020 році він нагородив архієпископа Ужгородського та Мукачівського Російської Православної Церкви Федора Мамасуєва орденом „За заслуги“. Чемно перепошуємо, пане президенте – за які заслуги? Цей Мамасуєв у 2014-му організував на Закарпатті бойкоти проти формування добровольчих батальонів, з усіх сил вмовляв патріотичну українську молодь від участі у війні проти московських банд на Донбасі.

Закінчення в наступному числі.

Подальші ускладнення для Росії

Аскольд Лозинський

Буряти – монголономний народ, що проживає по обидва боки озера Байкал, а також у Монголії та Китаї. Загальна чисельність населення оцінюється від 550 тис. до 690 тис. осіб. Бурятська мова відноситься до монгольської гілки алтайської мовної сім'ї і є однією з державних мов Республіки Бурятія поряд з російською. Традиційними релігіями бурятів є буддизм і шаманізм.

На початку XVII ст. Московська держава почала завоювання бурятської землі. Завоювання етнічної Бурятії тривало близько ста років і остаточно завершилося через деякий час після підписання Буринського договору між Росією та Китаєм у 1727 році.

Бурятський національний рух виник в кінці XIX і початку XX століть як відповідь на посилення репресивної політики Росії стосовно бурятів. Виникнення прошарку буржуазних націоналістів в бурятському середовищі було унікальним явищем в історії національних рухів Середньої Азії. В результаті адміністративної земельної реформи, проведеної царським урядом на початку XX ст., бурятське населення піднялося на активну боротьбу за захист своїх прав.

Після лютневої революції 1917 року в імперії за рішенням народного з'їзду бурятів Забайкальського краю та Іркутської губернії, в квітні 1917 року була створена національна держава бурятів – Бурято-монгольський улус. У 1923 році у складі РРФСР була утворена Бурят-Монгольська АРСР. Під час сталінських репресій 1937 року бурятське керівництво було заарештовано, розстріляно або відправлено в концтабори. Хвиля арештів обрушилася на тисячі громадян республіки. 26 вересня 1937 року майже третина території була відірвана від республіки.

Вимоги про „воз'єднання“ бурятського народу в межах єдиної республіки з новою силою зазвуча-

ли в кінці 1980-их-початку 1990-их років. Створювалися регіональні політичні об'єднання. Стрижнем платформ цих організацій було відродження бурят-монгольського народу шляхом духовного і територіального об'єднання і відновлення єдиної Бурят-Монгольської Республіки.

У 2020 році Бурятський демократичний рух (в еміграції) офіційно звернувся до Президента Російської Федерації з вимогою, виходячи з чинного законодавства Російської Федерації та взятих Російською Федерацією зобов'язань щодо дотримання норм міжнародного права, а також на підставі архівних історичних документів, відновити Республіку Бурятія в її кордонах 1937 року та провести необхідні дії для реабілітації бурятської нації та Республіки Бурятія. Це звернення було проігноровано.

З 2014 року у зв'язку з вторгненням Росії в Україну, активісти та прихильники бурятського національного руху неодноразово засуджували протиправність дій Росії. Вони категорично виступали проти відправки солдатів з території Бурятії та Сибіру для участі в незаконних діях. Від 2016 року багато бурятських активістів емігрували і створили Бурятський демократичний рух за межами РФ. З початком повномасштабної війни Росії проти України у 2022 році Бурятський демократичний рух одним із перших серед поневолених Москвою народів виступив із офіційною заявою на підтримку України та засудив незаконність російської військової агресії.

Бурятська еміграція сформувала консолідований рух „Буряти проти війни“, з якого потім виник Фонд „Вільна Бурятія“, до складу якого входять активісти в країнах ЄС, США, Монголії, а також групи, що залишаються в Бурятії в підпіллі. Разом з іншими національними меншинами, пригнобленими в РФ, буряти увійшли до Ліги вільних націй, що базується в Європі.

(Закінчення на стор. 33)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Верховний суд скоротив 330 посад

КИЇВ. – 12 грудня пленум Верховного суду затвердив нову структуру і штатний розпис апарату суду, відповідно до яких скорочено 330 посад. Нова структура передбачає централізацію управлінських функцій, укрупнення підрозділів, зменшення їх кількості, пониження їхнього рівня, зокрема перетворення управлінь на відділи, а відділів – на сектори. За розрахунками, це дозволить заощадити 185 млн грн. Також судді вирішили скоротити кількість публікацій на сайті, фейсбуці, інших соціальних мережах та підготовку зовнішньої аналітики – оглядів і дайджестів. Після завершення війни це все буде поновлено. Голова суду Всеволод Князєв зазначив, що через російську агресію Україна переживає складні часи, а коштів державного бюджету не вистачає на оборонну сферу, не кажучи вже про фінансове забезпечення лікарень, шкіл, виплату пенсій. Держава, яка воює, має скоротити свій бюрократичний апарат до мінімуму. Через це в Україні відбувається процес структурної трансформації державної влади, який передбачає масштабне скорочення державного апарату. *(Укрінформ)*

■ Зимові вакації триватимуть чотири тижні

КИЇВ. – У Київській області цьогоріч зимові вакації триватимуть у середньому три-чотири тижні. А вже 99 відс. закладів загальної середньої освіти за рішенням педагогічних рад осінні вакації не проводили, їх було перенесено на зимовий період. За даними Міністра освіти і науки Сергія Шкарлета станом на 5 грудня в Україні понад 8 тис. шкіл працюють у традиційному та змішаному форматах. *(Укрінформ)*

■ Про мову в Інтернеті

КИЇВ. – Близько 40 відс. усіх звернень громадян до Уповноваженого із захисту державної мови стосуються мови інтернет-представництв. „Станом на сьогодні більшість інтернет-представництв, функціонування яких не відповідає вимогам закону про державну мову, після попередження з боку Уповноваженого про відповідальність оперативно усувають порушення: створюється версія українською мовою, забезпечується завантаження україномовної версії, усувається подання інформації недержавною мовою на україномовній версії тощо“, – йдеться у повідомленні. Однак, ефективність реагування на повідомлення про порушення ускладнюється тим, що у переважній більшості випадків на інтернет-представництвах не вказуються відомості про суб'єкт господарювання, який вони представляють. У секретаріаті Уповноваженого закликають громадян подавати у своїх зверненнях інформацію про відповідний суб'єкт господарювання. Верховна Рада 25 квітня 2019 року ухвалила закон „Про забезпечення функціонування української мови як державної“. Його статті впроваджуються в дію поетапно. Переважна більшість його норм набула чинності 16 липня 2019 року. *(Укрінформ)*

■ Визначені переможці літературного конкурсу

КИЇВ. – 9 грудня визначено переможців Всеукраїнського літературного конкурсу ім. Олени Теліги та Олега Ольжича „Тільки тим дана перемога, хто у болі сміється зміг!“ у чотирьох номінаціях. 177 робіт було подано у номінації „Художні твори“. Переміг „Декалог“ Андрія Кириченка, друге місце посіла Вероніка Пірко з новелою „Михасик“, а третє – Олена Гурченкова з оповіданням „Вільним птахом“. Найкращим документально-публіцистичним твором став „Ми ще прийдемо у ваше життя“ Володимира Борисова. У номінації „Дослідження на основі архівних джерел, відкриття невідомих історичних фактів про діяльність УВО, ОУН, УПА“ перше місце посів Андрій Дниш з працею „Фотій Мелешко та його драматичний етюд „Трьома шляхами“. У перекладі поезій Теліги й Ольжича іноземними мовами – та в „Буктрейлерах“ жюри вирішило обмежитися захожувальними відзнаками без зазначення переможців. Всеукраїнський літературний конкурс ім. Олени Теліги та Олега Ольжича заснували ОУН та Жіноче товариство ім. Ольги Басараб та Олени Теліги. *(Укрінформ)*

АМЕРИКА | СВІТ

■ Прохолодне ставлення до успіхів України

ВАШІНГТОН. – Реакція адміністрації Президента Джо Байдена на удари українських безпілотників на території Росії 5-6 грудня була відносно стриманою. Ніхто не погратулював українцям за сміливий крок, представники Білого Дому підкреслили, що США не мали з тим нічого спільного. Державний секретар США Ентоні Блінкен сказав репортерам, що „ми ні не заохочували, ні не давали спроможності українцям здійснювати удари на терені Росії”. Інші високопосадовці додали, що США не давали Україні зброї, яка могла б досягати так далеко. Також Росія не дуже голосно зреагувала на ці удари, можливо не бажаючи з сорому зізнатися або щоб не дражнити російських громадян. Всі ті мільярди допомоги Києву від США й НАТО мають самонаставлені обмеження: жодних військ США чи інших країн НАТО в Україні, жодних літаків НАТО над небом України, і жодної зброї НАТО Україні, яка могла б вдарити по території Росії. Президент Джо Байден постійно повторяв, що „ми намагаємось уникнути Третьої світової війни”. Радник національної безпеки США Джейк Салівен пояснив, що адміністрація відмовляється надати Україні військову тактичну ракетну систему АТАСМС, „щоб не ризикувати йти дорогою до Третьої світової війни”. Колишній посол США в Україні Стивен Пайфер підкреслив, що санкції США проти Росії ще не вповні проявили свій ефект. („Los Angeles Times“)

■ США дадуть систему „Патріот”

ВАШІНГТОН. – У Пентагоні 13 грудня підтвердили плян відправити Україні системи протиракетної оборони „Патріот”. Цю інформацію, про яку раніше повідомила агенція „Ройтерс”, підтвердили для „Голосу Америки” неназвані високопосадовці Департаменту оборони США. Плян Пентагону має бути схвалений секретарем оборони Лойдом Остіном та підписаний Президентом Джо Байденом. Американські ЗМІ зазначають, що „Патріот” є одним із найефективніших видів далекосяжної зброї для захисту повітряного простору від балістичних і крилатих ракет, а також від деяких літаків. Наприкінці листопада речник Департаменту оборони Пет Райдер повідомив, що Пентагон не планував постачати цієї системи Україні. Водночас Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг заявляв, що серед країн НАТО триває обговорення можливості надання Україні системи „Патріот”. Не було ясно, чи США накладуть обмеження як саме українці можуть використовувати цю систему. Вашингтон обмежує вживання високомобільної ракетної системи HIMARS до цілей на території України. Пентагон сказав, що недавнє збільшення ракетних ударів Росії по Україні має на меті викінчити запас ППО Києва, щоб таким чином Москва могла б панувати над небесним простором України. З цієї причини США та їхні союзники збільшили постачання засобів ППО Україні. Від часу вторгнення Росії в Україну США надали їй військової допомоги на 19.3 млрд дол. („Голос Америки“)

■ США затримали підозрюваного терориста

ВАШІНГТОН. – США оголосили 11 грудня, що затримано підозрюваного терориста, який був серед змовників, які спричинили вибух бомби на пасажирському літаку в 1988 році. Лібієць Абу Агіла Масод Хеїр аль-Мармон є підозрюваним у створенні бомби, яка знищила літак авіолінії „Pan Am” над шотландським містечком Локербі. Загинули всі 259 пасажирів і 11 осіб на землі. Більшість жертв були американцями. („Associated Press“)

■ Допоможуть Україні перезимувати

ПАРИЖ. – Результатом ініційованої Україною та Францією конференції, яка відбулася в Парижі, стало надання допомоги Україні для проходження зимового періоду в розмірі близько 1 млрд дол. Про це Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль сказав 13 грудня під час спільної з Міністром закордонних справ Франції Катериною Колонною на пресконференції у Парижі. Значну частину допомоги Україна отримує вже до кінця 2022 року. (Укрінформ)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Бригади територіальної оборони отримали бойові прапори

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – Бригади Сил територіальної оборони отримали бойові прапори. Знамена малинового кольору (як кольори козацьких стягів малинової барви) із написом „За Україну, за її волю” та назвою підрозділу отримали бригади, які відзначилися у боях: 103-тя окрема бригада у Львівській області, 108-ма Дніпропетровська окрема бригада, 110-та Запорізька окрема бригада, 115-та окрема бригада Житомирщини, 241-ша окрема бригада в Києві.

Предстоятель Православної церкви України Митрополит Київський і всієї України Епіфаній, освятив бойові прапори, вручені бригадам Сил територіальної оборони.

Бойові прапори командирам військових частин вручали перший заступник Міністра оборони України генерал-полковник Іван Руснак та Командувач Сил територіальної оборони генерал-майор Ігор Танцюра.

Сили територіальної оборони прийняли до своїх лав понад сто тисяч українців, які разом з іншими видами й родами військ ЗСУ захищали Київ, Суми і Чернігів, пильнують рубежі на півночі, тримають оборону Харкова, Миколаєва та Запоріжжя, звільняють Харківщину, Донеччину та Херсонщину.

103-тя окрема бригада отримала бойовий прапор 30 вересня. Від імені бригади бойовий прапор отримав командир бригади полковник Валерій Курко. Освятив прапор військовий капелян

Бригади територіальної оборони отримали бойові прапори.

Православної церкви України протоєрей Сергій Дмитрієв. Бригада з квітня 2022 року виконує бойове завдання по обороні держави від агресора на території Донецької області.

Напередодні Дня Збройних сил України 105-та окрема бригада з Тернопільщини отримала бойовий прапор, який вручили командирів бригади полковнику Євгеові Фоменку.

Отримала бойовий прапор 121-ша окрема бригада, яка мужньо утримує Донецький та Південний напрямки. Прапор отримав командир бригади, кавалер ордена Богдана Хмельницького полковник Сергій Задорожний.

Світлини полеглих бійців полку „Азов”

На виставці „Моє серце – сталь, моя кров – Азов!”. (Фото: Ігор Філіпенко)

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – „Моє серце – сталь, моя кров – Азов!” – таку назву має фотовиставка, яку 8 грудня відкрили у Музеї мистецтв. На ній представлено світлини полеглих бійців полку „Азов”.

Її ініціатори – родини загиблих героїв полку „Азов”, зокрема матері загиблих бійців Олександра Коцуконя („Арс”) та Олександра Дерев'янка („Адамс”) – Оксана Коцуконь і Ганна Дерев'янка. На виставці представлено 179 світлин полеглих азовців родом із різних регіонів України, серед яких п'ятеро з Кіровоградщини. Важливою частиною виставки стали і особисті речі бійців, прапори полку „Азов”.

Виставку вже експонували у Черкаському обласному краєзнавчому музеї та у Німеччині.

Важливе зрушення...

(Закінчення зі стор. 1)

США та їхні союзники по НАТО дозріли до передачі Україні цих передових систем озброєнь, знадобиться ще якийсь час, але є всі шанси, що 2023 року Київ їх отримає. А готувати український персонал треба вже зараз.

Крім перерахованих систем озброєнь, постачати Україні державам НАТО вже майже нічого. Запаси радянських озброєнь та боєприпасів у європейських країнах НАТО вже майже вичерпані. Також практично не залишилося вільних HIMARS та їхніх аналогів. Невеликий запас 155-міліметрових гаубиць та боєприпасів до них. Протягом останніх 30 років НАТО не готувалося до великої війни в Європі і, відповідно, не створювало великих запа-

сів сухопутних озброєнь для такої війни. Значні запаси озброєнь є лише у США. Проте в американців основні завдання підтримки сухопутних військ вирішує не артилерія, а армійська авіація. Тому 155-міліметрові снаряди там також у дефіциті.

Якщо у Вашингтоні таки ухвалить рішення про постачання Україні сучасних бойових літаків і гелікоптерів, українські ВПС будуть мати шанси здобути панування в повітрі і неутралізувати російську перевагу у важкій артилерії. Інакше Україна ризикує програти Росії війну на виснаження. Постачання боєприпасів – річ, безумовно, необхідна, але для успішного контрнаступу потрібні сучасні танки, літаки та ППО.

Як видається, країни Євросоюзу поступово усвідомлюють, що компромісу з Путіним досягти не вдасться і що єдиний спосіб закінчити нинішню війну – здобути військову перемогу України.

УКРАЇНСТВО У СВІТІ

Українці закликали зупинити Путіна

НЮ-ЙОРК. – Українці Нью-Йорка та представники Генерального консульства України в Нью-Йорку провели на Таймс-сквер маніфестацію на підтримку України та проти воєнної агресії Росії. Учасники акції привертали увагу міжнародної спільноти до відверто терористичних атак Росії на критично важливі об'єкти цивільної енергетичної інфраструктури України та закликали світ проявити волю та зупинити путінський режим, який продовжує вчиняти акт геноциду проти Українського народу та ставити Європу на межу ядерної катастрофи через захоплення Запорізької АЕС. Протест організувала громадська організація „Razom for Ukraine“.

Укрінформ

Маніфестація в Нью-Йорку на підтримку України. (Фото: Генеральне консульство України в Нью-Йорку)

Віче в Альберті

Віче в провінції Альберта. (Фото: Генеральне консульство України в Едмонтоні)

ЕДМОНТОН, Альберта. – У місті відбулося віче, учасники якого вимагали визнати Росію країною терористом і зупинити її, а також покарати воєнних злочинців. Акція відбулася на 291-ий день російської геноцидної війни проти України, в якій Росія руйнує цивільні міста й інфраструктуру України, вбиваючи мирних людей, намагаючись знищити український народ.

До протесту приєднався Генеральний консул Олександр Данилейко, який подякував за організацію віча „Stand with Ukraine: Edmonton Rallies“.

Генеральне консульство України в Едмонтоні

Посол України відвідала літургію

ВАШІНГТОН. – Посол України в США Оксана Маркарова 11 грудня відвідала літургію в Українському православному соборі св. Андрія та привітала з храмовим святом настоятеля храму о. Володимира Штеляка. Також вона висловила вітання з нагоди 50-ліття священницького стану та 10-ліття обрання предстоятелем УПЦ США Митрополита Антонія. Посол зауважила, що за понад 100 років від часу свого заснування УПЦ США стала невіддільною часткою життя не лише української громади Америки, а й усього світового українства, відіграла значну роль в здобутті Україною духовної незалежності, а з початку російської збройної агресії стала одним із форпостів допомоги Україні та українцям.

Укрінформ

Оксана Маркарова, Митрополит Антоній та о. Володимир Штеляк. (Фото: Оксана Маркарова, Фейсбук)

Товариство українців у Фінляндії стало членом СКУ

ГЕЛЬСІНКИ. – Товариство українців у Фінляндії (ТУФ) набуло статусу асоційованого члена Світового конгресу українців (СКУ).

„Від заснування в 1997 році ТУФ всебічно сприяє збереженню українських національних цінностей, історії та культури, послідовно веде активну працю в підтримці України та українського народу, зокрема з початком повнома-

штабного вторгнення російських військ на територію України, а також є голосом української громади на терені країни свого проживання“, – зазначив у вітальному листі президент СКУ Павло Грод. Після одного року асоційованого членства організація може стати повноправним членом СКУ.

СКУ

АМЕРИКА | СВІТ

■ Джонсон: „Переговори неможливі“

ЛОНДОН. – Колишній Прем'єр-міністр Великобританії Борис Джонсон написав статтю 9 грудня для газети „Вол Стріт Джорнал“, в якій вказує, що переговори України з Росією не є можливими, і що єдиний спосіб закінчити війну в Україні є перемога над президентом Росії Володимиром Путіним. Британський консервативний політик, якого дуже шанують в Україні за його тверду підтримку України від самого початку війни, закликав країни Заходу збільшити допомогу Україні. „Світ не може далі спостерігати, як українців тероризують ракетами й безпілотниками, – продовжував він. – Це є моральна мерзота, що мільйони українців є залишені кожної ночі без ogrівання, світла чи води, вже не кажучи про постійне й нерозбірливе вбивство цивільних осіб“. Б. Джонсон написав, що настав час негайно переглянути, що ще Захід може зробити, щоб „допомогти Україні досягнути своїх військових цілей“. Він піддав критиці „десятиліття кволасти й нерішучості Заходу“ щодо статусу України, що частково спричинилося до нападу В. Путіна, але додав, що „Захід, починаючи з лютого, спокутує цю невдачу приголомшуючим проявом послідовності та єдності“. „Ми мусимо бути сильнішими й відважнішими, – він додав. – Заради світу допоможім цим хоробрим українцям завершити своє діло, і чим скоріше, тим краще“. („Kyiv Post“)

■ „Торговець смерті“ підтримує Росію

МОСКВА. – Новозвільнений торговець зброєю Віктор Бут сказав, що він „цілим серцем“ підтримує війну Володимира Путіна в Україні, і що він „напевно пішов би як доброволець, якби зміг“. Він дав інтерв'ю 10 грудня на російській державній мережі „RT“. В. Бут був заарештований 2008 року американською Агенцією виконання законів щодо наркотиків (DEA) і засуджений до 25 років тюрми за торгівлю зброєю, змову з терористичною організацією, щоб вбивати американців. Через його діяльність по всьому світі йому заслужено дали прізвисько „торговець смерті“. США домовилися з Росією звільнити його 8 грудня в заміну за американську професійну змагунку з кошківки Брітней Грайнер, яку засудили у лютому в Москві до дев'яти років ув'язнення за наркотики. Згідно з телеагенцією „CNN“, В. Бут мав у своїй келії портрет В. Путіна. („Business Insider“)

■ Новий голова Конгресового комітету

НЮ-ЙОРК. – Конгресмен-республіканець Майкл МекКовл з Техасу буде новим головою Конгресового комітету для закордонних справ, Він дав інтерв'ю 9 грудня для телеканалу „CBS News“. На запитання про Україну М. МекКовл сказав, що він ентузіастично підтримує подальше надання допомоги Україні в її війні з Росією. „Я думаю, що наш вклад щодо знищення російського війська є дуже малим, – сказав він. – І це ми зробили без втрати жодного американського вояка. Як на мене, це досить добра інвестиція“. („CBS News“)

■ Зменшилося число християн в Англії

ЛОНДОН. – Вперше в історії число християн в Англії та Валії становить менше половини населення – всього 46.2 відс. опитуваних визнали себе такими. Тоді як під час перепису 2011 року християнами себе назвали 59.3 відс. Число тих, які не вказали жодної релігії, зросло до 37.2 відс. населення, порівняно з 25 відс. в 2011 році. Число мусульман зросло від 4.9 відс. до 6.5 відс. („BBC“)

■ Зменшилося число білих в Лондоні

ЛОНДОН. – У двох найбільших містах Великобританії – Лондоні та Бірмінггамі – біле населення тепер творить меншість. Згідно з цифрами минулорічного перепису населення, які були оприлюднені 29 листопада, 4.7 млн жителів Лондону, або 37 відс., є білими. Це число було 4.9 млн (45 відс.) під час останнього перепису в 2011 році. У Бірмінггамі 491 тис жителів, або 43 відс., є білими. Це число було 581 тис (52 відс.) в 2011 році. („The Telegraph“)

Чи бувають „хороші росіяни“?

У цьому числі „Свободи“ вміщено вістку про засудження у Москві журналіста Іллі Яшина, який спробував розповісти своєму суспільству про звірства російських воєнків в Україні, зокрема в Бучі. В останньому слові він висловив надію, що суд став політичною трибуною, з якої росіяни почули правду про війну проти України. Це була марна надія. Росіяни, засліплені путінською пропагандою, його не почули. Водночас постала проблема так званих „хороших росіян“, яку все настійніше поширюють у світі.

Волонтерська ініціатива „Як не стати овочем“ разом із платформою „Аналізуй“ проаналізували висловлювання щодо України (2014-2022 роки) 91-го публічного росіянина та публікації у дев'яти російських медіа, які позиціонують себе як опозиційні до режиму Путіна. Мета – показати українцям, наскільки публічна позиція відомих росіян, які критикують Путіна, насправді підсилює чи послаблює позицію України в інформаційному полі. Зокрема, чи транслиують вони тези російської пропаганди.

Серед аналізованих росіян, які критикують Путіна – а це 91 особа, – лише шестеро послідовно підтримують Україну в інформаційному полі. Лише 40 з 91 аналізованих росіян публічно визнали Крим невід'ємною частиною України. Загалом „хороші росіяни“ можуть критикувати Путіна та його дії, проте вони завжди залишаються росіянами і на перше місце ставлять саме російські інтереси. Роками в українському інформаційному просторі домінував російський напрям. Музики збирали повні зали, подорожуючи великими українськими містами, навчаючи українців свободі слова і правильному розумінню творчості Лесі Українки.

У 2014 році почалися деякі зміни, але значних зрушень вони досягли тільки у 2020-2021 роках.

Після повномасштабного вторгнення російські кумири не зникли. Їхня „ліберальна“ частина стала „хорошими росіянами“, яких українці прагнули знайти в Росії. У перші місяці 2022 року вони заповнили український інформаційний простір – від етерів телемаратону до надання українського громадянства. Але з кожним новим звірством російської армії позиція українців стає радикальнішою. Пошук „хороших росіян“ змінився на заперечення їхнього існування.

Чим більше Росія програє, тим гучніше лунають твердження росіян: „Це війна Путіна, а не росіян“. Публічні критики Путіна ведуть активну інформаційну роботу на Заході. Засновниця телеканалу „Дождь“ Наталія Сіндєєва активно намагається довести європейцям, що не всі росіяни – вороги, що вони просто опинились у „складних“ обставинах. Ще одна теза, яка постійно звучить від публічних людей, які критикують Путіна: росіяни не можуть нічого змінити.

Відразу після повномасштабного вторгнення лунали заклики до України змиритися з тим, що Росія не може програти. Типовим для публічних критиків Путіна є повторення меседжів російської пропаганди.

Напередодні повномасштабного вторгнення „хороші росіяни“ звинувачували США у нагнітанні та заперечували можливість наступу Росії. Зараз періодично звинувачують НАТО та США у війні, зміщуючи фокус від України. В основі висловлювань публічних критиків Путіна – імперські тези. Тут і про братські народи, і про нерозривні зв'язки з Україною, і про недолугість української культури та багато іншого. Загалом усі ці тези зводяться до побудови нового „руського мира“, в якому українці та росіяни будуть разом, тільки без Путіна.

Час від часу йдеться про „Донецьку й Луганську народні республіки“, наче вони справді існують і є державами, а не терористичними організаціями, які контролюють частину окупованих Росією територій.

А тим часом на Заході далі вірили в цивілізовану Росію. І нормальних росіян. Навіть після російського вторгнення до Грузії 2008 року. Навіть після анексії Криму та окупації частини Донбасу навесні 2014-го.

А чи в Україні не було таких ілюзій? В Україні більше знають про російських зірок естради, акторів та політиків, аніж про таких самих із будь-яких інших сусідніх країн. Існувала ілюзія, що все ж насамперед у всьому винен теперішній очільник Кремля. І ситуація в російсько-українських відносинах покращиться одразу ж наступного дня після заміни влади у Росії. І бажано, після приходу до влади російських лібералів. Бо вони хороші. На жаль, така ілюзія почасти зберігається і сьогодні.

„Ліберальна імперія“ не чужа для російської суспільно-політичної думки. Особливо тепер. Лише після того, як лідер Росії на колінах вшанує пам'ять убитих його країною українців, і це буде підтримано російським суспільством, можна буде говорити про „хороших росіян“.

А покищо „хорошими“ є лише ті, хто бореться ціною свободи, здоров'я і, можливо, життя не просто з Путіним, а за Україну, і ті, хто вийшов з російського громадянства.

ІСТОРІЯ

Перепоховання Маркіяна Шашкевича

Марта Осадца

31 жовтня-1 листопада 1893 року відбулося урочисте перепоховання о. Маркіяна Шашкевича з Новосілок до Львова. Його могила 50 років була загублена у глухому селі, аж поки його останки не знайшли і урочисто не перевезли до Львова.

Ось як цю подію згадував у своїх споминах один з основних її організаторів Кость Левицький, майбутній Прем'єр-міністр ЗУНР: „В дні 1 листопада 1893 року святкував наш нарід пам'ятний день перенесення тлінних останків Маркіяна Шашкевича з Новосілок на Личаківське кладовище у Львові. Такої поважної і глибоко одушевляючої маніфестації народної я не бачив у моїм житті. Нагадує собі той ранок під Високим замком біля Підзамча – двірця у Львові – як д-р Омелян Огоновський сердечно вітав від „Просвіти“ і народу прибуття дорогих останків Маркіяна до Львова; як почесна сторожа академічного товариства „Ватра“ винесла на своїх раменах домовину чорну з дорогими мощами на площу перед дворцем і тут уставлено її на селянський віз, прибраний народними килимами і вінцями, до котрого запряжено три пари круторогих волів... Отсе був тріумфальний в'їзд Маркіяна до столиці Галицької землі, як побідника темряви і витязя пробудження рідного народу, якого супроводжували вже тисячі проповідників ідеї живого народу“.

Свято Івана Хрестителя, 7 липня 1880 року, група студентів філософського факультету Львівського університету, котрі належали до історико-літературного гуртка, вирішили провести на Маркіянівській землі. Вони – на чолі зі своїм викладачем Теофілом Грушкевичем – вирішили присвятити ці святкові дні пошукові могили Шашкевича у Новосілках. Саме тут молодий священик отримав парафію і мешкав з сім'єю аж до своєї передчасної смерті. Тут і був похований. Пошуки ні до чого не привели. Тоді почали розпитувати старих людей. На щастя, їм трапилося бабця, котра згадала, що молодого пароха поховали у гробівці місцевого шляхтича Грабовського. Когорта ентузіастів щиро зраділа своїм зна-

Греко-католицький священик Маркіян Шашкевич – письменник і поет, духовний просвітителі і надхненник національного пробудження Галичини.

хідці, помістила на кам'яному хресті вінок з написом: „Маркіянові Шашкевичу – русини академіки“ та повідомила про неї своїх друзів.

Мусило минути ще 12 років, поки вдячні нащадки вирішили помістити гроб Маркіяна в окрему могилу та спорудити на ній гідний пам'ятник. Цей символічний і давно потрібний чин мав бути приурочений 50-й річниці смерті поета. З такою ідеєю виступив о. Михайло Цегельський – знаний український церковний і громадський діяч, тодішній декан у повітовій Кам'янці-Струмиловій (зараз Кам'янка-Бузька).

Через рік Головний відділ товариства „Просвіта“ вже пропонує перепоховати Шашкевича не в Новосілках, а у Львові. Тут спочиває його син Володимир, тут мешкає вдова по Маркіянові Юлія Шашкевич з Крушинських, а головне: „Могила у Львові частіше й більше нагадуватиме русинам дороге для кожного щирого патріота ім'я Маркіянове і його велику заслугу около нашого відродження народного та й частіше і більше зможе зігрівати малодухів серед нашого народу до гарячої любови рідної мови“.

Львівські народні товариства

(Закінчення на стор. 29)

Похоронна процесія з Новосілок до залізничної станції.

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Андрій Нинка

Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800
Fax (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com
Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.
Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040 • Fax (973) 644-9510 E-mail advertising@ukrweekly.com
Передплата	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040 E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або його видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Програмний комітет УОКЦ дякує Щиро вітаю з Різдвом Христовим!

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – Програмний комітет УОКЦ, разом із Радою директорів, дякують усім, хто прийшов підтримати Центр на цьогорічному Різдвяному базарі. Захід пройшов з величезним успіхом і відчуття української солідарності та доброї волі виникло значною мірою завдяки чудовим людям, які добровільно приділили свій час підготовці та проведенню базару.

Кількість волонтерів надто велика, щоб перерахувати всіх, але ті, хто очолили основні аспекти базару, це Галя Малинович та Олег Ковальський (кухня), Язиката Джезва (кав'ярня), члени та друзі УОКЦ (домашня випічка), Даньо Гарасевич, Пласт Філядельфія, Школа українських

танців „Волошки“ (встановлення та освітлення ялинки на подвір'ї перед будинком), Аня і Катя Ниршл, дитячий хор „Соловейки“, „Світличка“ та Ноа Цилич (сценічні виступи). Велика подяка спонсорам базару: Кредитівці „Самопоміч“, „VH Sign & Lighting Services“, „AAA Distributor“, „Firsttrust Bank“ та „Joe Ahern Christmas Tree Farm“.

Бажаємо всім мирного, щасливого та здорового Різдва! Нехай товарицькість, якою був наповнений наш Центр, живе і в новому році! Нехай наші брати і сестри в Україні, у цій тяжкій боротьбі за свободу, здобудуть довгоочікувану перемогу і живуть у мирі у 2023 році!

Програмний комітет УОКЦ

Щиро вітаю всіх з Різдвом Христовим, з Новим роком і зі святом Йордану. Хай Ісус допоможе Україні побороти московську орду і хай миром заговорить вільний світ.

Василь Шляхтич,
Польща

Шалені правди

Тішить нас правд шалених подих,
Який гуляє серед мрій.
Тішить проблиск, в ньому свобода.
Вона так жалібна надій.
Скажіть, прошу, чи тішить нині
Те, чим живе рідний Донбас?
Що скаже він Божій Дитині
Яка спішить до усіх нас?
Шалених правд світ не зупинить.
Вони завжди нового ждуть
В межах нашої України,
Де сльози й кров весь час пливуть.

Мій народ

То ти почув мовчазного
дзвону голос,
Який зчитує минуле наше, бо своє.
А час під серцем присів
і забуттям коле,
А серце тривожно у груди товче.
Христос народився
від Дніпра далеко
Не лиш для євреїв, а всіх християн.
Народ з колядками летить
мов лелеки
З батьківської землі
над річку Йордан.

Ісус народився і вчора і нині
Його колядками вітає весь світ
Записує кров'ю східна Україна
В якій ворог родить десятки сиріт.
І знаймо, цю дійсність пише
від століть.

Народ мій надій й віри не відкине.

Сумна думка

На землях предків, над Сяном
Тихо, як сотні років тому.
Не тужать за нашим Різдвом
Діти, яких прогнали з дому...
В обіймах батьківських Карпат,
Біля річок наших, потоків,
Лиш звір чекає наших свят
І птах земель тих, беркут – сокіл.

Святий Миколай

Повірте, дітки, Миколаю,
Святий – прихильник ріднокраю
Іде не тільки у Карпати,
А завітає в кожна хату,
У кожне місто і село,
Де снігом землю занесло,
Де білі ангели вгорі
Засвітають зорі-ліхтарі.
Іди ж, святий наш Миколаю,
Поддай же дітям все, що маєш,
Смачних цукерок повні жмені,
Ще й копійчину до кишені,
Буквар і книги пречудові,
Аж міх казок на рідній мові,
Щоб всі могли, не тільки діти,
Ще більше рідне все любити.

Війна забрала в нас життя

Ми недавно з сім'єю приїхали в США до своєї родини. Дізналась про „Свободу“ через своїх друзів з України. Так склалось, що на тлі всіх пережитих подій вдома писались вірші, коли було важко на душі, коли спілкувалась зі своїми друзями, які нині боронять нашу землю. Я довго вагалась, чи варто десь їх посилати, але спробую.

Настя Котик

Боже, Боже, чом ти крила
не розклав?
Наші діти посивіли,
Мати сина не дождалась,
Наші крики там ніхто ніде не чує,
Нам потрібно лише трохи сили
і надії,
Що земля наша не змовкне,
і не почорніє.
Розклади Ти, Боже, крила,
бо немає більше сил,
бо немає в мамі сина.

І немає і немає,
тихо мама проклинає москаля
і оту орду,
що забрала в неї сина...
Поможи нам, Боже милий,
поможи, не полишай.
Тільки в Тебе віра була,
поможи не полишай...
* * *

Війна забрала в нас життя.
Війна зламала душі
І кинула нас в небуття.
Війна зчорнила
нашу землю.
Війна неначе той капкан,
Що хоче повністю поглинуть,
Зціпити, знищити життя,
Та це не станеться ніколи
Ми українці кращі із всіх,
Ми сильні духом,
Маєм віру, Бога в серці.
Нас не зламає та орда!
Ти, враже, нас цим не зламав,
Ти лиш посіяв силу!

Путіну капут!

Ігор Дем'янчук, Київ

Путін вдерся в Україну,
Лякає все людство;
Ми зупиним неодмінно
Путінське паскудство.
Задушить державу нашу
Хоче хижий спрут;
Щупальців позбавим Рашу,
Путіну – капут.
Вся Росія підхопила
Путінської пляни,
Вона назву заслужила
Країни-путани.
Раша – путінська путана,
Путінська повія,
Без агресії й обману
Не може Росія.
Все загарбати воліє,
Така її суть;
Путь загарбань для Росії –
То путінська путь.
Спадкоємці ми Богдана
І героїв Крут,
Ми б'ємо „гостей“ незваних,
Путіну – капут.
Ліліпутін себе бачить
Царем всього світу,
Та залишиться, одначе,
З розбитим коритом.
Вже політика російська

Зайшла в глухий кут;
Переможем її військо,
Путіну – капут.
Треба в москалів відбити
Загарбань охоту,
Рашу здатен зупинити
Український спротив.
Друзі зброю надали
Нам для оборони,
Щоб відкинути могли
Ворожі колони.
Економіка хиріє
Під санкційним тиском,
Вже агресорці Росії
До програшу близько.
Застосовують держави
Засіб „антипут“,
У Росії кепські справи,
Путіну – капут.
Несе Путін смерть, руїну,
Війну та розруху,
Та не зламав Україну
І нашого духу.
Хоча Раша агресивна,
Підступна і люта,
На нас вона не накинє
Путінської пута.
Ворог на нас не побачить
Кайданів чи пут;
Ми Москві за все „віддячим“,
Путіну – капут.

Уточнення

У дописі „У Нью-Йорку відзначили 100-річчя виконання „Щедрика“ 9 грудня у „Свободі“ помилково названо в числі організаторів концерту Український інститут Америки в Нью-Йорку, тоді як таким організатором був Український інститут у Києві – державна установа України, яка представляє українську культуру у світі та формує позитивний образ України за кордоном. Інститут заснований Кабінетом міністрів України у 2017 році та належить до сфери управління Міністерства закордонних справ України. Повноцінно розпочав свою діяльність влітку 2018 року після призначення на посаду генерального директора Володимира Шейка у результаті відкритого

Володимир Шейко

конкурсу та створення команди фахівців.

Український інститут в Києві (будинок Української Народної Республіки служив резиденцією Павла Скоропадського, Симона Петлюри).

Досягайте своїх цілей!
Заробляйте на високих
депозитних ставках.

ДЕПОЗИТНИЙ СЕРТИФІКАТ на один рік

*APY=Annual Percentage Yield. Dividends accrue on a daily balance. Less than 1 Year Certificates dividends post at certificate maturity. 1 year or longer Certificates dividends compound quarterly. Withdrawal before maturity is subject to penalty, as stated in Certificate Disclosure. Certificate rates are subject to change at any time. Minimum required Certificate amount - \$500. Yields are accurate as of 11/23/2022. Maximum certificate amount is \$1 million per member. Fees may reduce earnings.

4.06% APY*

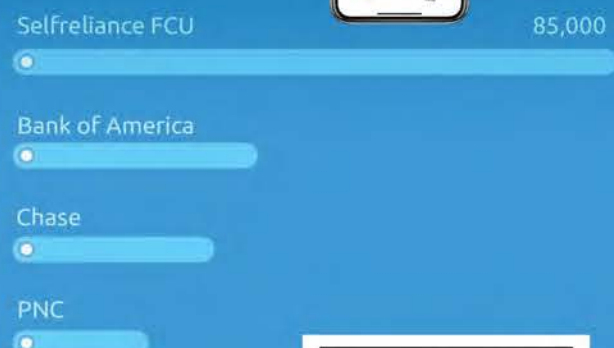
85,000+ АТМ БЕЗ ДОДАТКОВОЇ ПЛАТИ¹
ЗА ЗНЯТТЯ ГРОШЕЙ
А ЦЕ БІЛЬШЕ БАНКОМАТІВ, НІЖ В ТРЬОХ
НАЙБІЛЬШИХ БАНКАХ США
РАЗОМ ВЗЯТИХ!

Завдяки Selfreliance FCU ви отримуєте доступ до понад 85 000 безкоштовних¹ банкоматів у мережах ваших улюблених магазинів: Walgreens®, CVS® і 7-Eleven®. А це є більше ніж 3 найбільших національних банків разом взятих! В цих мережах ви не сплачуєте комісію за зняття коштів. Використовуйте карту у своєму додатку Selfreliance, щоб знайти найближчий до вас банкомат без сплати комісії.

¹Withdrawals from Allpoint™, MoneyPass® and Co-op® networks are surcharge free regardless of balance.

Find ATMs
and branches
near you

Home Office:
2332 W. Chicago Ave.
Chicago IL 60622
773-328-7500

5000 N. Cumberland Ave., Chicago, IL 60656 773-589-0077
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine, IL 60067 847-359-5911
302 E. Army Trail Rd., Bloomingdale, IL 60108 630-307-0079

734 Sandford Ave., Newark, NJ 07106 973-373-7839
558 Summit Ave., Jersey City, NJ 07306 201-795-4061
60-C N. Jefferson Rd., Whippany, NJ 07981 973-887-2776

26495 Ryan Rd., Warren, MI 48091 586-757-1980
11756 Charest St., Hamtramck, MI 48212-3059 313-366-0055
7345 Orchard Lake Rd., West Bloomfield, MI 48322 248-487-0330

SELFRELIANCE.COM

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Округа США вшанувала захисників України

Валентина Шемчук

НЬЮ-ЙОРК. – „Ні геноциду української нації! Наш поступ – перемога України!“ – на зібранні під таким гаслом Округа Нью-Йорк Союзу українок Америки віддала шану Антонові Домарацькому та Вікторові Нестеренку – оборонцям України від рашистських окупантів. Подія відбулася на честь подвигу захисників рідної землі, на ознаку пам'яті полеглих у російсько-українській війні наших героїв та на відзначення 90-их роковин Голодомору 1932-1933 років в Україні.

Представила почесних гостей голова Округа США й очільниця організаційного комітету зібрання Лідія Слиж, котра відома невтомною відданістю справі українського жіноцтва в США і у світі.

Теплими тривалими оплесками, квітами вдячності організатори та учасники події зустріли захисників України А. Домарацького та В. Нестеренка, а також Олександра Рубцова – засновника благодійної організації „Kind Deeds“, на чие запрошення українські вояки прибули до США для протезування та реабілітації.

„Оборонців України Віктора Нестеренка та Антона Домарацького запросила я на наше зібрання, коли ми зустрілися з ними в соборі Святого Патрика на молебні за участь різних християнських конфесій до 90-их роковин Голодомору 1932-1933 років в Україні, – розповіла заслужена працівниця культури України, авторка сценарію та поезій, модераторка події Валентина Шемчук. Ведення зібрання на честь подвигу захисників

України, на ознаку пам'яті полеглих у російсько-українській війні українців та жертв Голодоморів в Україні стало для мене висловленням найглибшої вдячності захисникам і захисницям України, які мужньо відстоюють її свободу і єдність, відчуття ненависти до ворога та страху біженства, бо мені й самій довелося втікати від російських фашистів, та прожиттям жахливих страждань злочинного Голоду тоталітарного режиму“.

У руках А. Домарацького та В. Нестеренка синьожовтими барвами заяскравили стрічки, подаровані полтавськими школярами.

Відеоролик „Зігрій Україну!“ ознайомив присутніх із нинішньою однойменною кампанією США на підтримку українців, які зазнають страждань через війну Росії в Україні, та про вагому постійну добродійну працю очолюваного Наталею Павленко США.

Із перших днів російського вторгнення в Україну Нью-Йоркська Округа США розгорнула свою жертвну діяльність на допомогу українцям, які мужньо боронять рідну землю. Присутнім продемонстровано світлини про благодійність нью-йоркських союзників.

Перекладала англійською мовою Сумея Денисюк. Урочисту подію супроводжували пісні дуету сестер-бандуристок Галини Леськів та Оксани Телепко.

Присутні щиро привітали заступницю голови Нью-Йоркської Округи США Лесю Тополю, чий син Тарас Тополя – фронтмен поп-рок-гурту „Антитіла“ – служив у теробороні, а сьогодні разом зі своїми

Учасники зібрання на честь захисників України (зліва): Метт та Олена Бетико, Віктор Нестеренко, Антон Домарацький, Валентина Шемчук, Олександр Рубцов. (Фото: Деніс Прауелл)

піснями та воєнними побратимами створили фонд допомоги ЗСУ і поповнюють його, проводячи концерти по цілому світу.

Софійка Балкова співала на славу рідної землі з вірою в неї, з вірою в перемогу України.

Глибоку вдячність висловили Федеральній кредитовій кооперативі „Самопоміч“ у Нью-Йорку та її директорів Богданові Курчаку за фінансову підтримку зібрання та довголітню співпрацю.

Усі разом співали „Ой, у лузі червона калина“ – славень українських Січових стрільців, пісню-символ героїчного протистояння російським окупантам найкращих синів і доньок України.

Традиційна зустріч старших українців

Лідія Слиж

НЬЮ-ЙОРК. – 27 листопада в Українському народному домі було влаштовано обід для сеньйорів міста Нью-Йорк з нагоди Дня подяки, який є довголітньою традицією нашої громади. Організатором зустрічі, як і в попередні роки, було Об'єднання українців Америки „Самопоміч“, відділ в Нью-Йорку, а спонзором – Федеральна кредитова кооператива „Самопоміч“ Нью-Йорк.

Відкрила святкову зустріч Лідія Слиж, заступниця голови Нью-Йоркського відділу ОУА „Самопоміч“, тепло привітавши всіх присутніх, а також високодостойних гостей: Владика Павла Хомницького – єпископа Стемфордської єпархії УГКЦ, о. ігумена Йоана Лубіва – пароха церкви св. Юра, о. декана Петра Шишку – священика церкви св. Юра, Олександра Мацуку – голову ОУА „Самопоміч“, відділ в Нью-Йорку, Ірину Куровицьку – почесну голову США, Андрія Добрянського – представника УККА.

Л. Слиж звернулася до Наталії Думи – почесної голови ОУА „Самопоміч“, відділ в Нью-Йорку, яка була очільницею цієї громадської організації понад 20 років, і побажала їй здорових, довгих років життя.

У привітальному слові Л. Слиж наголосила, що цього року День подяки для кожного українця є особливим. Адже наші думки вже дев'ять місяців безперервно линуть в Україну, до своїх рідних, близьких і знайомих, де кожен день приносить нам нові новини жахливої, смертноносної російсько-української війни. У зв'язку з цим вона навела слова американського журналіста Макса Бута з його статті (Washington Post, 11.23.2022), де він пише, що цього року в День подяки американці повинні дякувати не лише Богу, але й хороброму українському народу за всі його жертви і успіхи в боротьбі за свободу. „Українці воюють за універсальні принципи, втілені в Деклярації Незалежності США“, – наголосив журналіст. Далі він підкреслив,

У святковій залі (сидять зліва): Богдана Даньків, о. Петро Шишка, Владика Павло Хомницький, о. ігумен Йоан Лубів. Стоїть Ольга Обертос. (Фото: Поліна Побігушка)

що в українців живе дух націоналізму – найсильнішої сили у світі за останні два століття. Але це не ксенофобний (людиноненависний) націоналізм і не авторитарний варіант націоналізму, який проповідують Путін і Кремль. Українці борються за класичний, ліберальний націоналізм, який був притаманний Джорджу Вашингтону, Симону Болівару і Джузеппе Гаррібальді. „Українці неодмінно переможуть і нанесуть нищівний удар по силах зла на захист свободи і демократії в цілому світі. І ми їм дякуємо за це“, – підкреслив М. Бут.

Прозвучали державні гімни США і України, блискуче виконані молодістю піаністкою Софією Кривонюк, студенткою Українського музичного інституту Америки.

Святкову промову виголосив О. Мацука, який повідомив, що в цьому році організація відзначає своє 75-ліття, адже була створена в далекому 1947 році для допомоги новоприбулим емігрантам з Європи, які масово прибували до Нью-Йорку після Другої світової війни. Також О. Мацука розповів правдиву історію свята Дня подяки, яку не всі присутні знали.

Владика Павло Хомницький провів благословенну молитву.

Розважальну програму вела Ольга Обертос – музикантка, співачка, викладачка Українського музичного інституту Америки та Школи українознавства „Нова хвилька“, музичний керівник та засновник вокальної студії „Писанка“. Допомогали їй доні Христинка та Анна. В її виконанні блискуче прозвучали твір „Аве Марія“, а також відомі українські та американські пісні. Молоді дівчатка емоційно декламували патріотичну поезію Богдана Лепкого. Приємно було слухати гру на фортепіані відомої української пісні „Сонце низенько“ у виконанні Вікторії Полякової, студентки Українського музичного інституту Америки.

Технічне забезпечення програми здійснював Ярослав Обертос.

Успішному проведенню свята старші громадяни завдячують членам управи Нью-Йоркського відділу ОУА „Самопоміч“ Дарії Дроздовській, Поліні Побігушці, Ромі Шуган і Тарасові Зенюку, адміністраторів Нью-Йоркського відділу ОУА „Самопоміч“.

Учасники свята (зліва): Богдана Слиж, Рома Шуган, Ірина та Ігор Єдліцькі, Наталка Соневицька, Ірина Куровицька, Наталка Дума.

НАЦІЛЕНІ НА ПЕРЕМОГУ!

ДАМО ЗСУ ЗАСОБИ БАЧЕННЯ

ВОНИ ЗНАЮТЬ ЩО ДАЛІ РОБИТИ ...

"Націлені на перемогу!" – це кампанія закупівлі сучасної оптичної техніки та пристроїв нічного бачення, це можливість реально долучитись до якомога скорішого досягнення Перемоги над рашистами, бо ця техніка надасть величезну перевагу нашим військовим.

Внаслідок успіхів Збройних Сил України на фронті, ми впевнено йдемо до Перемоги. Звільнення всіх українських територій вимагає додаткових зусиль і підтримки.

Український конгресовий комітет Америки (УККА) запустив збір коштів для купівлі оптичної техніки для наших Козаків і Героїв. Ми доставлятимемо це обладнання ЗСУ прямо на фронті.

Наша мета – це зібрати 300 тисяч доларів.

Приєднуйтеся, надавайте вашу щедру фінансову підтримку, повідомляйте ваших друзів і знайомих!

<https://www.mightycause.com/story/Knpplf>

УККА зареєстрована як благодійна організація 501(c)(3), і всі пожертви на цю кампанію не включаються до оподаткованого доходу згідно законодавства США.

Можна також відправляти чеки (з позначкою "#AimingForVictory"):

UCCA
203 Second Avenue
New York, NY 10003

З ПОГЛЯДУ „СХІДНЯКА“

Ми, українці, – однакові чи різні?

Валерій Ярошенко

Вміщуючи у „Свободі“ цей текст, просимо наших шановних читачів звернути на нього особливу увагу, й ось з яких причин. Важливі загальнонаціональні питання, що стосуються традиційних якостей українства, його переваг і недоліків, його перспектив і значення в колі вільних народів порушує не гуманітарій, а технічна людина, інженер. Й уже це одне свідчить про розвинутість українського громадянського суспільства, про те, що майбутнє нації співтвориться не групою обранців, а всією національно свідомою спільнотою. По-друге, автор – харків'янин, представник міста, яке в советські часи зазнало ледве не тотальної русифікації, а в часи путінські ця обставина спокусила Москву на миттєве, безопірне завоювання Харкова. А світ побачив глибоку, незнищенну українськість харків'ян, їхні героїзм і незламну волю до свободи і незалежності України. Отож, що думає харків'янин про Україну?

У гарячі дні революції, на Майдані, на війні нам усім хочеться бути однаковими, і такими ми тоді себе відчуваємо. Було б добре, якби це відчуття єдності, співучасті залишалось з нами і в мирний час. Але, з іншого боку, добре, що ми різні – за характерами, ментальністю, життєвою позицією. Проблема одначе, в полягає в тому, що ця різниця за критичних обставин доходить до межі взаємонерозуміння і взаємопоборювання. І в таких ситуаціях не дивно, що чорна кішка пробігає по хаті, ділячи родину на два ворожі табори: за унітарну державу чи федеративну? За демократію чи авторитарну владу? За одну чи дві державні мови? За соціалізм чи ринкову економіку? І так далі і тому подібне.

Від чого залежать наші відповіді на ці та багато інших актуальних запитань?

Не претендуючи на вичерпність, наведу декілька першорядних чинників.

Освіченість. Не можна не бачити, що люди з освітою не просто більше знають, але й мислять глибше. Бодай у загальних рисах вони обізнані з різними політичними та економічними системами, обізнані з устроєм розвинених західних країн, можуть грамотніше порівняти „розвинутий соціалізм“ вільноринковим капіталізмом. Адже саме це було „яблуком розбрату“ у 2013-му, з цього й розпочався Євромайдан.

У людей з освітою розвиненіше загальне мислення, будь-яку ситуацію вони здатні оцінити різнобічніше, аргументованіше, менше вдаючись до крайнощів і „простих рішень“. Вони поміркованіші і далекоглядніші.

Соціологія засвідчує, що люди з

(Закінчення на стор. 39)

CHECK OUT UNA'S ANNUITIES

AND TAKE THE GUESSWORK OUT OF PLANNING FOR THE FUTURE

EFFECTIVE 11/10/2022

3-YEAR

4.00%*

5-YEAR

4.10%*

SECOND YEAR RATE
3.50%

7-YEAR

4.25%*

SECOND YEAR RATE
3.50%

9-YEAR

5.00%*

NEW · NEW · NEW · NEW · NEW
SECOND YEAR RATE
4.00%

* FIRST YEAR RATE. MINIMUM GUARANTEED RATE 2%.
RATES SUBJECT TO CHANGE. NOT AVAILABLE IN ALL STATES.

STAND WITH UKRAINE

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • WWW.UNAINC.ORG • 800.253.9862

ШУКАЄТЕ НАЙКРАЩІ ДИВІДЕНДИ?

Члени СУМА заробляють

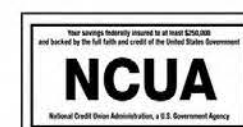
(As of 12/02/22)	Dividend	APY Rate	Min. Bal. to Earn APY
3-Month CD *	1.75	1.77	\$1,000
6-Month CD *	2.75	2.79	\$1,000
1-Year CD *	4.00	4.08	\$1,000
2-Year CD *	4.05	4.13	\$1,000
3-Year CD *	4.10	4.18	\$1,000
4-Year CD *	4.15	4.23	\$1,000
5-Year CD *	4.25	4.34	\$1,000
Money Market <i>Up to \$49,999</i>	2.00	2.02	\$50
Money Market <i>\$50,000 & Up</i>	2.75	2.79	\$50

* Shares and IRA Certificates with higher balances receive a bonus percentage (see website for details)
All rates are subject to change without prior notice.

Відскануйте QR для найновішої інформації

Зателефонуйте нам або надішліть SMS 914.220.4900 або надішліть нам електронний лист на адресу memberservice@sumafcu.org

Main Office:
125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
P: 914.220.4900
F: 914.220.4090

Spring Valley, NY branch:
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
P: 845.356.0087
F: 845.356.5335

Stamford, CT branch:
125 39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
P: 203.969.0498
F: 203.316.8246

New Haven, CT branch:
555 George St.
New Haven, CT 06511
P: 203.785.8805
F: 203.785.8677

www.sumafcu.org

НОВИНИ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Вечір благодійності на підтримку УКУ

КИЇВ. – 15-ий вечір благодійності на підтримку Українського католицького університету (УКУ) відбувся 3 грудня в Києві. Жертводавці заснували студентські, викладацькі та професорські стипендії, підтримали Волонтерський центр УКУ в умовах повномаштабної війни і стипендійний фонд пам'яті полеглих героїв – Артемія Димида та Олега Воробйова.

Звертаючись до присутніх, ректор УКУ о. Богдан Прах зазначив: „Український католицький університет, як і всі нині, проходить досить важко цю повномаштабну війну. Але з іншого боку, ми хочемо цей досвід пережити та осмислювати спільно, давати надію, робити все по максимуму, аби бути воїнами на своїх фронтах. УКУ вдалося зберегти навчальний процес наживо, втримати команду. І це велике досягнення сьогодні. Наша місія – бути разом, вчити, любити один одного, давати надію іншим. Дякую, що підтримуєте УКУ, дякую, що вірите в нас“.

Вечір розпочався з інтелектуальної дискусії на тему „Ключі до перетворення України“. Серед дискусантів – Мирослав Маринович – проректор із призначення та місії УКУ, Роман Кечур – психіатр, завідувач катедри психології і психотерапії УКУ, Катерина Загорій – співзасновниця родинного благодійного фонду „Zagoriy Foundation“, сенаторка УКУ, Ярослав Грицак – історик, професор УКУ. Вела дискусію Софія Опацька – проректорка зі стратегічного розви-

тку УКУ, декан-засновниця Бізнес-школи УКУ.

К. Загорій зазначила: „Для мене перемога – це виплата репарацій. Це означатиме, що всі покарали Росію за те, що вона робить. Стикаючись у цій війні з великими проблемами, ми розуміємо, що інституції сьогодні не працюють. Працюють окремі люди. Нині кожен мусить вибрати те, що вміє робити найкраще і взятись до роботи! Встаньте і зробіть, давайте всі „приткнемося там, де зараз тече“. Водночас нам важливо не перетворитися з країни, в якій горять очі, – на державу-інституцію, яка не працює. Кожен зараз має робити свою роботу і більше!“.

М. Маринович вважає, що українці уже здобули дуже важливий елемент перемоги, бо повірили в неї: „Якщо ми повернемося до кордонів 1991 року, але не змінимося самі, то це буде наша поразка. Тож маємо змінитися. Кров нинішніх жертв війни має стати насінням нової України, яка буде певна себе, візьме на себе відповідальність і увійде у спільноту демократичних народів важливим елементом“.

Після дискусії гостей запросили взяти участь у благодійній лотерії та авкціоні.

Митрополит Борис Гудзяк – президент УКУ зі США звернувся до київських друзів УКУ і подякував за підтримку університету: „Перемога може бути лише у правді, а правда вимагає справедливості. Заради цієї справедливості українці йдуть на

Учасники дискусії „Ключі до перетворення України“.

велику жертву. Але вони змінюють історію. Змінюють світ. Ми з вами не сумніваємося, що Божа правда переможе. Дякую вам за свічення, солідарність і певність, що ми це випробування пройдемо і станемо гідними членами нової Європи, де ми вже не прохачі, а донори змістів, стилю, правди. Нині ця спільнота УКУ, яку ви так щедро підтримуєте, дає нові сенси, стиль, свідчення“.

Ведучими вечора стали українська акторка театру та кіно, продюсерка, громадська діячка Ірма Вітовська та керівник відділу розвитку УКУ Андрій Курочка. Музичну атмосферу вечора створила українська співачка та перша у світі соул-бандуристка KRUTЬ, чий голос звучав в поєднанні з бандурою.

Найбільші пожертви під час Вечора благодійності УКУ отримав від фармацевтичної компанії „Дарниця“ – на 5 професорських стипендій, родини Климових – на одну професорську стипендію, Благодійного фонду „Повір у себе“ – 2.2 млн грн на студентські стипендії, „Zagoriy Foundation“ – 1.2 млн грн на студентські стипендії, Аграрного голдингу „Астарта Київ“ – 1 млн грн на Волонтерський центр УКУ, компанії „Нова пошта“ – 1 млн грн, Олександра Писарука – 37 тис. грн на підтримку стипендійного фонду Героїв УКУ.

На гучному авкціоні було представлено 5 лотів: майстер-кляса від відомого українського мураліста Саші Корбана, атмосферна вечеря на двох особисто від шеф-кухаря Євгена Клопотенка у ресторані „100 років тому вперед“, артперформанс від київських художників Сергія Кор-

нієвського та Едуарда Потапенкова, таємна скриня з дарунками від друзів УКУ, екскурсія музеєм грошей Національного банку України, розмова за кавою з головою Національного банку Андрієм Пишним та набір монет „Символи України“ з автографом.

Під час тихого авкціону було виставлено 30 мистецьких лотів. Фаворитами авкціону стали художники Петро Сипняк – „Різдвяний вечір“, Роман Романишин – „Етно UA“, намисто від Роксолани Борійчук „Сяють зорі“.

Подарунки для благодійної лотерії надали посольства в Україні Еспанії, Швейцарії, Хорватії, Чехії, Канади, Франції, а також партнери „Абабагаламага“, Бізнес-школа УКУ, „Коза дреза“, „ArtHuss“, кошик вина від „Колоніста“, кошик продукції від „Carlsberg“, „Авіяція Галичини“, „Майстерня шоколаду“, „Копальня кави“, Видавництво Старого Лева, Lady Di, „Свічкова Мануфактура“, набори книг від УКУ.

Вечір благодійності на підтримку УКУ став можливим завдяки щедрій підтримці спонзорів: благодійного фонду „Zagoriy Foundation“, групи компаній „Winner“, фармацевтичної компанії „Дарниця“, компанії „ОККО Group“, „Grammarly“, компанії „Агросем“, компанії „Нова пошта“, юридичної фірми „Wolf Theiss“, страхової компанії „Colonnade Ukraine“, фундації родини Чопівських.

Спонзорами напоїв стали „Carlsberg Ukraine“, ТМ „Моршинська“. Медіапартнери вечора: телеканали ICTV, Hromadske, Espresso.tv

Відділ інформації УКУ

Українська співачка та бандуристка KRUTЬ.

Маринович отримав чеську премію „Пам'яті народу“

ПРАГА. – 17 листопада відбулося вручення чеської премії „Пам'яті народу“. Лавреатами цього року стали п'ятеро діячів із Чехії, Словаччини та України. Серед них – дисидент, правозахисник проректор УКУ Мирослав Маринович.

Премію „Пам'яті народу“ вручають з 2010 року за сприяння чеської некомерційної організації „Post Bellum“. Її мета – вшанувати живих свідків історичних подій: ветеранів війни, політв'язнів, учасників руху опору, тих, хто пережив Голокост, переслідуваних письменників, представників підпілля, скавтів, членів церкви тощо. Цього року нагороду отримали Анна Шестакова, Марі Гензлова, Марі Суседкова, Павел Елі

Ваго та Мирослав Маринович.

Організатори особисто вручили нагороду М. Мариновичу під час церемонії в Національному театрі у Празі.

У квітні 1977 року М. Мариновича заарештували, звинувативши в „антирадянській агітації та пропаганді“, засудили його до семи років таборів і п'яти років заслання.

М. Маринович вже другий українець, який отримав цю престижну премію. Дотепер нею був нагороджений ужгородець Левко Довгович, який вже у 14 років почав боротися зі сталінським режимом і мав відсидіти 36 років у сибірських концтаборах за антикомуністичну діяльність.

Відділ інформації УКУ

Вручення нагороди Мирославу Мариновичу в Національному театрі у Празі. (Фото: УКУ)

Корпоративна Рада Директорів Українського Народного Союзу, редакції тижневиків „Свобода“ і The Ukrainian Weekly

*складають найкращі побажання
первоієрархам українських церков,
українським організаціям, членам УНСоюзу,
управам відділів та окружних комітетів,
передплатникам і читачам видань УНСоюзу
та українській громаді в діяспорі й Україні*

з нагоди

Свят Різдва Христового та Нового Року

ПЛАСТ

УКРАЇНСЬКА СКАВТСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ В США

**З радісним празником
Різдва Христового**

КРАЙОВА ПЛАСТОВА СТАРШИНА ТА РАДА В
АМЕРИЦІ ВІТАЄ

Проводи Головної Пластової Ради і
Головної Пластової Булави,

Крайову Пластову Старшину в Україні
та в усіх країнах, де діє Пласт

Рівнож вітаємо усіх пластунів, розкинутих по світі, та
весь український народ на рідних землях і в діяспорі.

✦ ✦ ✦

З Різдва Христовим і Новим Роком,
Хай вам щаститься за кожним кроком,
Хай у вашій хаті радість панує,
Христос Роджений мир вам дарує!

**ХРИСТОС РОДИВСЯ!
СЛАВІМО ЙОГО!**

**Ukrainian National Foundation, Inc.
and
Soyuzivka Heritage Center**

**wish all
a Merry Christmas!**

**Celebrate... the tradition
of giving, the beauty
of the season, the joyfulness
of Christmas and a New Year
of peace and happiness.**

**Thank You
for your continued support!**

*Куті смачної, коляди гучної,
щасливого Різдва і на весь рік добра!*

**Ukrainian National Foundation Board of Directors
Management and staff of Soyuzivka Heritage Center**

З Різдвом Христовим
і Новим Роком
вітаємо дорогих
друзів і колег
радісною колядою
і щирими побажаннями
всього найкращого
в 2023 році!

– Романа, Андрій, Маркіян і Павло Гадзевичі

Христос Рождається!

Веселих Свят
Різдва Христового
та
Щасливого Нового Року

бажає

Славко Тисяк
Касир УНСоюзу
та власник фірми
E³ FISCAL SOLUTIONS
Troy, NY • (518) 852-4058

З Різдвом Христовим
та Новим Роком
щиро вітаю родину та друзів.

Евген Щерба

Радісних Свят
Різдва Христового
та
Щасливого Нового Року

бажаємо Вам і Вашій Родині

Богдана, Богдан і Александер Пужик

Бажаємо
родині і знайомим
миру, кріпкого здоров'я,
щастя та багато успіхів
у Новому Році.

**Христос Раждається!
Славім Його!**

Родина Курица
Чікаго, Ілл.

Нехай мир наповнить Ваш дім,
нехай радість наповнить Ваші серця
а Божа любов нехай виповнить Ваше життя
в цей Різдвяний час.

Радісних Свят
Різдва Христового
та Щасливого Нового Року

бажають

Іван, Оля і Марко
Черкас

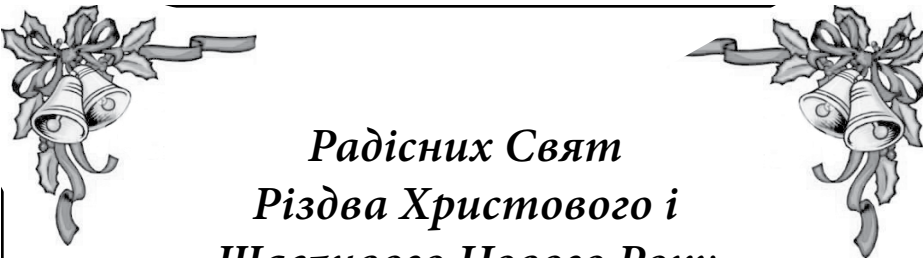
Радісних свят
Різдва Христового
та
Нового Року

родині, приятелям і знайомим

бажають

Оксана і Юрій Станько

**Радісних Свят
Різдва Христового і
Щасливого Нового Року**

*родині, приятелям і знайомим
щиро бажають*

**СВЯТОСЛАВА і СТЕФАН
КАЧАРАЇ з родиною**

**Бажаю всім у нашій громаді
Веселих Свят
Різдва Христового
і Щасливого Нового Року!**

**Ірена Яросевич
з чоловіком
Олександром**

**З ПРАЗНИКОМ
РІЗДВА ХРИСТОВОГО**

вітаю

*родину, приятелів і членів Головного Уряду,
як також працівників Українського Народного Союзу
та видавництва „Свобода“ і The Ukrainian Weekly
та бажаю*

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

УЛЯНА ДЯЧУК

**З нагоди Різдва Христового,
Божого благословення
та щастя і здоров'я в Новому Році
усім бажають**

**Слава і Доналд Горбатий,
діти – Роман і Христина
внуки – Тристан і Юстина**

Христос Родиться!

**Український Народний Союз
Пластовий Відділ 450**

*Вітає своїх членів, їхніх родин,
Корпоративну Раду Директорів
і Екзекутивних урядовців, співробітників,
всіх членів УНС і наших приятелів
з радісним Святим Різдвом Христового,
Новим Роком та Йорданом,
та бажає щастя, міцного здоров'я, надії,
злагоди і успіхів на кожному кроці в 2023 році.*

Христос Родився! Christ is Born!

Управа Відділу

*Бажаємо
Вам і Вашій Родині
Радісних Свят
Різдва Христового
та
Щасливого
Нового Року*

– Андрій і Меланія Нинка

*У цей світлий празник
бажаємо миру і добра,
любви та щастя, успіху
і міцного здоров'я!*

**Христос Родиться!
Славім Його!**

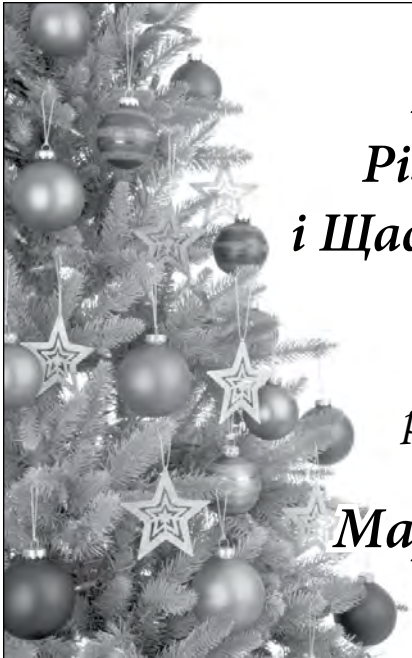
*родина Долл - Рон і Ірена,
з Лідою, Яремою, Мелясею і Андрієм*

*Wishing you and your family
a very Merry Christmas
and a Happy New Year!*

Roman, Alex, Juliana and Adriana Hirniak

*Радісних Свят, Різдва Христового і
Щасливого Нового Року!*

**Радісних Свят
Різдва Христового
і Щасливого Нового Року**

бажає

родині і приятелям

Маруся Крамаренко

**Радісних Свят
Різдва Христового
і
Щасливого Нового Року**

родині і приятелям

бажають

**АННА і МИХАЙЛО КОЗЮПИ
з родиною**

**З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
і
НОВИМ РОКОМ**

вітаємо

родину, приятелів і знайомих.

д-р Юрій і Христя Демидовичі з Родиною

**У радісний час Різдва Христового
разом із сердечними побажаннями
вітаємо нашу родину, друзів і знайомих.**

*Хай в році новім,
При святому Різді,
Всі мрії сповняться -
Давні й нові!
Як тим пастухам,
Хай Вам ангел щоднини
Приносить до дому
Приємні новини!*

**ХРИСТОС НАРОДИВСЯ!
Марта і Дарко Лиско**

**З нагоди празників Різдва Христового,
Нового 2023 Року та Святого Йордану
сердечно вітаю рідних, приятелів і знайомих
та бажаю
щастя, радості, міцного здоров'я,
миру, любові й добра.**

**Колядуймо – Прославляймо!
Христос Раждається!**

Мотря Мілянч

**Щирі Вітання
з нагоди свят
Різдва Христового
і
Нового Року**

родині, приятелям і пацієнтам

засилають

Рута і Петро Ленчур з дітьми

**Найщиріші вітання з нагоди
Різдва Христового
та
Нового Року!**

**Володимир Стацишин з сім'єю
та
Academy Physical Therapy & Wellness**

**Радісних Свят
Різдва Христового
та
Щасливого Нового Року**

Родині, Приятелям та Клієнтам

бажають

*Зеня Брожина
з сином Олесем з дружиною Христею
і дітьми Матеем і Християном
та сином Романом з дружиною Ренею*

**СТАНИЧНА СТАРШИНА
ПЛАСТОВОЇ СТАНИЦІ
В НЬЮ-ЙОРКУ**

бажає

УКРАЇНСЬКІЙ ГРОМАДІ, ПЛАСТОВІЙ ФУНДАЦІЇ,
СВОЇМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ ТА УСІМ ПЛАСТУНАМ І
ПРИЯТЕЛЯМ ПЛАСТУ

**ВЕСЕЛИХ СВЯТ
ТА
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ**

www.plastnyc.org

**КРАЙОВА УПРАВА
СПІЛКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ В АМЕРИЦІ**

бажає

*Ієрархам Українських Церков,
Світовій Управі СУМ, всім Управам Осередків
та Булавам Відділів Юнацтва СУМ, членам
і прихильникам та Українському
Народові в Україні і в діяспорі
мирних і радісних свят*

**РІЗДВА ХРИСТОВОГО та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ! СЛАВІМ ЙОГО!**

*За Крайову Управу СУМ,
Леся Гаргай - Голова
Уляна Йосипів - Секретар*

Дирекція Українського Інституту Америки
передає щирі Різдвяні та Новорічні вітання
своім членам та всім українцям,
тут в Америці та в рідній Україні,
та зичить нам всім гуртуватись
як одна сім'я в захисті нашої
Батьківщини в цій лихій годині

**UKRAINIAN
INSTITUTE
OF AMERICA**

2 East 79th Street, New York, NY 10075
212-288-8660
www.ukrainianinstitute.org

**Центральна Управа, Відділи
і все членство Організації
Державного Відродження
України (ОДВУ)**

в і т а ю т ь

**З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
та
НОВИМ РОКОМ**

*Ієрархію Українських Церков в Україні і діяспорі,
Український народ на рідних землях і всіх наших земляків
розкинутих по різних країнах світу, центральні проводи
і членство політичних і громадських організацій в Україні
і діяспорі, проводи членства УНО – Канада, Фундацію
ім. О. Ольжича та Редакцію «Смолоסקип».*

*Молимо, щоб Бог Україну хранив. Молимося за наш народ
та за збройні сили в боротьбі за соборну самостійну Україну.*

Слава Україні! - Героям Слава!

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

**Екзекутивний комітет
Т-ва „Чорноморська Січ“
вітає всіх своїх членів та прихильників
з Різдвом Христовим
та бажає
Щасливого Нового Року!
Христос Рождається!**

*Під час Різдвяних святкувань,
висилання святочних карток та
при столі под час Святої Вечері
з рідними й близькими, зупинімся
на хвилину й згадаймо та помолімось
за наших братів і сестер в Україні,
перед якими бліда й жорстока зима
та болюче сумне Різдво*

Т-во Допомоги Сиротам в Україні
30 років допомоги

Щоб скласти пожертву,
просимо вийти на веб-сторінку:
www.oasukraine.org

136 2nd Ave., Ste 504, New York, NY 10003
Tel.: 516-250-7805 • oasnyo@gmail.com

З нагоди радісних свят
Різдва Христового
та
Нового Року

*Вітаємо увесь Український народ
на Рідних Землях та в діяспорі
та бажаємо усім нам в прийдешньому році
відсвяткувати перемогу над агресором
в кривавій боротьбі за остаточне
звільнення України від московського ярма.*

*Сердечні поздоровлення шлемо усім
Управам Відділів та всьому членству.*

Крайові управи:

**Організації Оборони Лемківщини (ООЛ)
Фундації Досліджень Лемківщини (ФДЛ)**

***Greetings and Best Wishes
for a
Merry Christmas
and a
Happy New Year***

Христос Раждається!

**Yaroslav and Karen Chelak
Moye Handling Systems, Inc.**

39 Rt 206 Box 785, Somerville, NJ 08876

908/526-5010 • f 908/707-1686 • www.hoistdepot.com

Христос Родився!

Союз Українок Америки вітає своїх членкинь, жертводавців та всіх людей доброї волі з Різдом Христовим та Новим Роком!

Хай Господь Бог дасть силу українському народові перемогти зло та жити спокійно й щасливо у своїй самостійній державі.

CHRISTMAS BLESSINGS!
Різдвяні благословення!

We pray for all of those who are suffering in this unjust war.
We pray for those who bravely defend Ukraine.

Ukrainian Catholic University Foundation is grateful to its donors in the United States for their support of Ukrainian Catholic University throughout the year. Your support has enabled UCU to continue to be a beacon of hope during this tremendously difficult time. Thank you.

May God bless you and your family with peace and joy for the year to come.

LEARN MORE:
UCUFoundation.org | 773.235.8462

FACEBOOK.COM/UAYABOSTON
1502 Providence Hwy., Unit 6
Norwood, MA 02062

БОСТОН

З нагоди радісних свят Різдва Христового та Нового Року **ОСЕРЕДОК СПІЛКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ АМЕРИКИ В БОСТОНІ** сердечно вітає увесь український народ на рідній землі та в діаспорі!

Нехай в цей благодатний час новонароджене Боже Дитячко принесе мир та спокій нашому Батьківському краю, та благословить всіх та кожного своїми щедрими ласками.
ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ! СЛАВІМО ЙОГО!
За Управу Осередку СУМ в Бостоні, Ніколас Зозуля - голова Слава Україні! Героям Слава!

UKRAINIAN AMERICAN YOUTH ASSOCIATION INC. BOSTON BRANCH
wishes all Ukrainians a Merry Christmas and Happy New Year.
May this holy season of the birth of Christ bring peace to Ukraine and bless your families.
Nicholas Zozula, President U.A.Y.A. Boston
Glory to Ukraine! Glory to the heroes!

Велике Плем'я „Сіроманців”
29-ий Курінь Старших Пластунів та
29-ий Курінь Пластунів Сеніорів

З нагоди Світлого Празника Різдва Христового вітає

3-го Начального Пластуна
Д-ра Любомира Романкова

Проводи Пластової Головної Ради і Булави
Усі Крайові Пластові проводи

Вітаєм усіх друзів Сіроманців в Аргентині,
Австрії, Америці, Канаді, Німеччині, в Польщі
та в Україні

Бажаємо радісних Свят
Христос Рождається! Славити Його!

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ

КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА ФУНДАЦІЯ АМЕРИКИ

**Дякуємо всім хто підтримує наш університет.
Нехай Різдво народження Христа принесе наступного
року мир Україні, а вам і вашій родині здоров'я, любови,
надії, та єдності.**

Україні перемогу! Слава Україні!

**Сергій Квіт, президент
Національного Університету Києво-Могилянська Академія**

Kyiv-Mohyla Foundation of America
PO Box 46009, Chicago IL, 60646,
773-490-9797
mail@kmfoundation.org,
www.kmfoundation.org

144 SECOND AVE., NEW YORK, N.Y. 10003

ДИРЕКЦІЯ ПЛАСТОВОЇ ФУНДАЦІЇ В НЬЮ-ЙОРКУ

бажає

*своїм членам, фундаторам, добродіям, жертводавцям,
Начальному Пластунові, пластовим проводам, проводам
Пласт-Приятю, пластункам і пластунам
та всій українській громаді*

**ВЕСЕЛИХ СВЯТ
РІЗДВА ХРИСТОВОГО**

та

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!

**Український Американський
Культурний Центр Нью-Джерзі**

60 North Jefferson Road, Whippany, NJ 07981

бажає

Веселих Різдвяних Свят

та

Щасливого Нового Року

*членам, гостям та прихильникам нашої
установи та всій українській громаді.*

Христос Рождається! Славимо Його!

**75-тий Відділ Союзу
Українок Америки в
Marlewood, NJ**

**вітає Вас і бажає
Вам тепла,
радості та миру
впродовж свят!
Дякуємо, що Ви
підтримуєте наші
проекти.**

**У різдвяний вечір
немає місця
кращого за
рідний дім!
Згадаймо нашу
Батьківщину -
Хай Бог
благословить
Україну,
щоб новий рік
прожити в мирі
і в теплоті!**

**Бо прийдуть
до тебе три
празники
в гості...**

**Христос народився!
Веселих Свят!**

*"Діва днесь Пресуцого народжує,
і земля вертеп Неприступному приносить,
ангели з настирями славословлять,
і волхви з зіркою подорожують.
Нас бо ради народилося Немовля,
Предвічний Бог".*

(Кондак Різдва Господа Господнього)

Дирекція Релігійного
Товариства українців католиків
"Свята Софія" США

віншує українську громаду
зі Світлим Празником Різдва Господа нашого
Ісуса Христа та Новим 2023 роком.

Бажаємо Вам
Миру, який заповідали ангели людям,
Любови, з якою поспішали пастушки до
вертепу,
Віри, з якою йшли мудреці до Вифлеєму.

Христос Рождається! Славимо Його!
St. Sophia Religious Association, Inc.
7911 Whitewood Rd.,
Elkins Park, PA 19027
<http://stsophia.us>
tel.: 215-635-1555
e-mail: st.sophiara@yahoo.com
<https://www.facebook.com/pages/St-Sophia-Religious-Assn-of-Ukrainian-Catholics-USA>

Христос Рождається! Славимо Його!

Радісних Свят Різдва Христового, багато сил, здоров'я та щастя
в Новому 2023 Році бажаємо членам, директорам, управителям
та працівникам українських кредитових кооператив.

ЦЕНТРАЛЯ УКРАЇНСЬКИХ КООПЕРАТИВ АМЕРИКИ (ЦУКА) UKRAINIAN AMERICAN CREDIT UNION ASSOCIATION

Connecticut-Massachusetts
Ukrainian Selfreliance New England
Federal Credit Union
21 Silas Deane Highway
Wethersfield, CT 06109
T: 800.405.4714
Branch offices:
Westfield, MA; New Britain, CT
www.usnefcu.com

Illinois - New Jersey - Michigan
Selfreliance Federal Credit Union
2332 West Chicago Ave.
Chicago, IL 60622
T: 888.222.UKR1
Branch offices:
Newark, NJ; Jersey City, NJ;
Whippany, NJ;
Warren, MI; Hamtramck, MI;
West Bloomfield, MI
Palatine, IL; Bloomingdale, IL;
Chicago, IL
www.selfreliance.com

Maryland
Self Reliance Baltimore
Federal Credit Union
2345 Eastern Avenue
Baltimore, MD 21224
T: 410.327.9841
www.srbfcu.org

Michigan
Ukrainian Selfreliance Michigan
Federal Credit Union
26791 Ryan Road
Warren, MI 48091
T: 877. POLTAVA
Branch offices:
Hamtramck, MI
www.usmfcu.org

New Jersey
Nova UA Federal Credit Union
851 Allwood Road
Clifton, NJ 07012
T: 1-844-7NOVAFCU
Branch office:
Botany Village; Clifton, NJ
www.novafcu.com

New York
Self Reliance (NY)
Federal Credit Union
108 Second Avenue
New York, NY 10003
T: 888.SELFREL
Branch offices:
Kerhonkson, NY; Uniondale, NY;
Astoria, NY; Lindenhurst, NY
www.selfreliance.ny.org

New York - Connecticut
SUMA (Yonkers)
Federal Credit Union
125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
T: 888.644.SUMA
Branch offices:
Spring Valley, NY; Stamford, CT;
New Haven, CT
www.sumafcu.org

**New York - North Carolina
- California - Massachusetts -
Ohio - Oregon - Washington**
Ukrainian Federal Credit Union
824 Ridge Road East
Rochester, NY 14621
T: 877.968.7828
Branch offices:
Buffalo, NY; Amherst, NY;
Syracuse, NY; Webster, NY;
Matthews, NC ; Boston, MA;
Cleveland, OH; Portland, OR;
Rancho Cordova, CA;
Sacramento, CA; Seattle, WA;
Vancouver, WA
www.ukrainianfcu.org

New York - New Jersey
Ukrainian National
Federal Credit Union
215 Second Avenue
New York, NY 10003
T: 866.859.5848
Branch offices:
South Bound Brook, NJ
Brooklyn, NY; Perth Amboy, NJ
www.ukrnatfcu.org

Ohio
Cleveland Selfreliance
Federal Credit Union
6108 State Road
Parma, OH 44134
T: 440.884.9111
Branch offices:
North Canton, OH; Lorain, OH
www.clevelandselfreliance.com

Pennsylvania - New Jersey
Ukrainian Selfreliance
Federal Credit Union
221 W Street Rd,
Feasterville, PA 19053
T: 888.POLTAVA
Branch offices:
Jenkintown, PA;
Philadelphia, PA; Trenton, NJ
www.ukrfcu.com

Pennsylvania
Ukrainian Selfreliance
of Western Pennsylvania
Federal Credit Union
700 Washington Ave., Suite 100
Carnegie, PA 15106
T: 412.481.1865
www.samopomich.com

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

*сердечно вітає
членство і прихильників*

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ І НОВИМ РОКОМ!

Нехай рік новий подарує нам усім радощі перемоги!

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ! СЛАВИМО ЙОГО!

Управа УВАН у США

**Наукове Товариство ім. Шевченка
в Америці**

бажає

*українській громаді
радісних свят*

*Різдва Христового,
доброго і успішного*

Нового 2023 року

**Христос
родився!**

**ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“**

у Клівленді, Огайо

з радістю вітає

*Український народ у вільній Україні, Ієрархію і Духовенство
Українських Церков, Проводи українських організацій в Україні
та в діаспорі, Українську світову Кооперативну Раду та
Центрально Українських Кооператив Америки, всіх своїх
членів, їхні родини та все українське громадянство*

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ І НОВИМ РОКОМ

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

Cleveland Selfreliance FCU

6108 State Road, Parma, Ohio 44134 (440) 884-9111
3010 Charleston Ave., Lorain, Ohio 44055 (440) 277-1901
5553 Whipple Ave., # F, N. Canton, Ohio 44720 (330) 305-0989

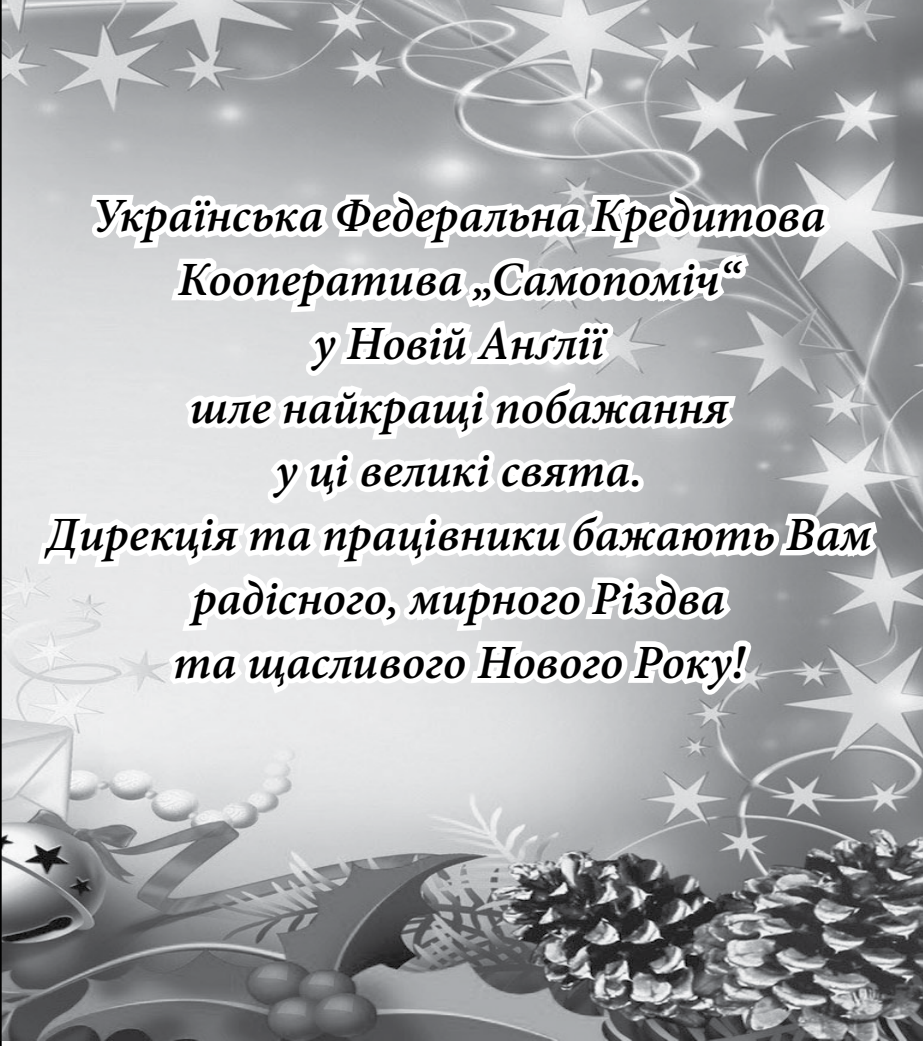
UKRAINIAN
SELFRELIANCE
NEW ENGLAND
FEDERAL CREDIT UNION

Самопоміч

21 SILAS DEANE HIGHWAY, WETHERSFIELD, CT 06109-1238 PHONES 860-296-4714 • 800-405-4714 FAX 860-296-3499

**Українська Федеральна Кредитова
Кооператива „Самопоміч“
у Новій Англії
шле найкращі побажання
у ці великі свята.
Дирекція та працівники бажають Вам
радісного, мирного Різдва
та щасливого Нового Року!**

WESTFIELD BRANCH • 103 NORTH ELM STREET, WESTFIELD, MA 01085 • PHONE 413-568-4948 FAX 413-568-4747
NEW BRITAIN BRANCH • 270 BROAD STREET, NEW BRITAIN, CT 06053 • PHONE 860-801-6095 FAX 860-801-6120
VISIT OUR WEB SITE AT: WWW.USNEFCU.COM

*З Новим Роком!
З Новим щастям!
Із Різдом Христовим.
Хай задумане – удасться,
Нехай Боже слово
Оберегом для Вас буде
Добрі, рідні, щирі люди!*

щиро здоровлять
РОДИНУ, ДРУЗІВ і ВСЮ УКРАЇНСЬКУ
ГРОМАДУ

МИХАЙЛО СТАЦІШИН
з родиною

власник фірми

ROXOLANA

INTERNATIONAL TRADE, LTD
e-mail: roxolanaltd@roxolana.com
web: www.roxolana.com

1152 State Route 10, Suite K, Randolph, NJ 07869
Tel.: 973 538-3888

Будьмо ближче до України!

**ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
ТА ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ**

*нашим покупцям і приятелям
бажає*

EAST VILLAGE MEAT MARKET

139 2nd Avenue (between 8th and 9th Streets) New York City • Tel.: (212) 228-5590

*Найбільший у Нью-Йорку український м'ясний магазин пропонує широкий вибір вуджених домашніх
ковбас та свіжовиготовлених гарячих і холодних виробів української та європейської кухні.*

The finest home-made American and European-style food.

Щирі серdecні побажання

**Радісних Свят
Різдва Христового
та Щасливого Нового Року**

*клієнтам та українській громаді
засилає*

Varshavsky Monuments

1152 Route 10 West, Suite N, Randolph, NJ 07869
862-219-5344
varshavskymonuments@gmail.com

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

*Веселих Свят
та Щасливого Нового Року*

бажає

УКРАЇНСЬКОМУ ГРОМАДЯНСТВУ

**UNION FUNERAL HOME
Lytwyn & Grillo**

УКРАЇНСЬКЕ ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ

1600 Stuyvesant Ave. (corner Stanley Terr.), Union, NJ 07083
(908) 964-4222

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

**Дирекція та Працівники
Федеральної Кредитової
Кооперативи
Самопоміч Нью Йорк
вітають Вас з Різдвом Христовим
та Новим Роком, сповненим миром,
надією, щастям та здоров'ям!**

Христос Родився!

**Радісних Свят
Різдва Христового
та
Щасливого Нового Року**

*друзям та клієнтам
бажають*

**адвокат Сергій Поліщук
з родиною**

Law Office of Serge Polishchuk, PLLC
100 Church Street, Suite 800
New York, NY 10007

(212) 387-8683
polishchuklaw@comcast.net

**Merry
Christmas**

In darkness we find light.
In the cold we find warmth. In difficult times we find hope.
From all of us at Ukrainian FCU we wish you a Merry
Christmas and a New Year filled with peace and happiness!

Веселих свят!

У темряві ми знаходимо світло. У холоді ми знаходимо
тепло. У важкі часи ми знаходимо надію. Ми всі в
Ukrainian FCU бажаємо вам щасливого Різдва та Нового
року, наповнених миром і щастям!

UKRAINIAN **УКРАЇНСЬКА**
FEDERAL CREDIT UNION ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТНА СПІЛКА

ukrainianfcu.org | 877-968-7828

ROCHESTER, NY | AMHERST, NY | BUFFALO, NY | CITRUS HEIGHTS, CA
FEDERAL WAY, WA | MATTHEWS, NC | PARMA, OH | PORTLAND, OR
RANCHO CORDOVA, CA | SYRACUSE, NY | VANCOUVER, WA | WEBSTER, NY
WESTWOOD, MA | **COMING SOON!** SPARTANBURG, SC

FROM OUR FAMILY TO YOURS

**Veselka would like to wish you a very Merry Christmas
and a healthy and Happy New Year.**

**Since 1954, Veselka has been proudly serving up
traditional Ukrainian food in the heart of the East Village.**

Our patron's outpouring of love and support this year and every year are at the core of who we are as an institution, thank you for every order, post, contribution, and thoughtful message. We look forward to continuing to serve you all of your favorite Ukrainian comfort foods in the years to come.

Дякую

FOLLOW US

144 SECOND AVENUE, NEW YORK, NY 10003 | 212 228 9682 | #VESELKANYC | WWW.VESSELKA.COM

ПОДОРОЖІ

На „Хуторі Надія“

Будинок-музей на „Хуторі Надія“

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – На „Хуторі Надія“ ми пройшли його стежками разом із невісткою роду Тобілевичів Валентиною Василівною, яка багаті роки віддала праці тут. Вона була причетна до відродження цієї історичної місцини разом зі своїм свекром Андрієм Юровичем.

Походили навкруг ставка-підкови, викопаного Іваном Карповичем. На одній з купалень хлопчина Микита ловив дрібненьку рибку вудкою. Його батько Віктор нині воює проти окупантів на Херсонщині, а це навідався у відпустку і родина приїхала відпочити на хутір. Відвідали велетнівдубів, за збереження яких Андрій Юрович навіть потрапив до в'язниці – кинувся був відбиватися від воєнничих невігласів, які на початку 1950-их намагалися вирізати дуби для будівельних потреб. Переконалися, як міцно обіймає дуб Миколи Садовського дуб Марії Заньковецької. Не втримав при житті, то хоч тут...

Зайшли і на цвинтар села Карлюгівки, де покоїться частина роду Тобілевичів. Тут поховано самого Івана Карпенка-Карого, його батька Карпа Адамовича, матір Євдокію Юхимівну, дружину Надію Карлівну, онуків Андрія і Назара, неподалік – сестру Марію Садовську-Барілотті та правнука Ігоря Тобілевича.

Валентина Василівна розповіла,

що нині в ЗСУ воюють її син Роман і онук Андрій. Усі – Тобілевичі. Романа нещодавно вітала з днем артилериста.

Не знищили тоді, прийшли робити свою чорну справу нині. І Тобілевичі знову на передовій. І хутір стоїть. І Україна була, є і буде!

* * *

„Хутір Надія“ – державний заповідник-музей І. К. Карпенка-Карого (Тобілевича). Як і музейно-природничий заповідник „Тобілевичі“ є філією Кіровоградського обласного краєзнавчого музею.

Створений на території садиби, що належала визначному драматургу, театральному діячеві кінця ХІХ-початку ХХ ст. Іванові Карпенку-Карому (Тобілевичу).

Садибу закладено в 1871 році батьком драматурга Карпом Тобілевичем і названо іменем його дружини – Надії Тарковської. Згодом І. Карпенко-Карий обирає садибу постійним місцем проживання.

Спочатку сім'я Тобілевичів вела тут скромне власне господарство. З того часу збереглися „Батькова хата“ і стара чумацька криниця. Після повернення з трирічного політичного заслання, навесні 1887 року Іван Карпович оселяється на хуторі та вирішує перетворити його на мальовничий куточок рідної природи – за його власним висловом – „оазу в степу“.

Федеральна Кредитова Кооператива СУМА в Йонкерсі, Н. Й. разом зі своїми філіями

вітає

всіх своїх шановних членів, приятелів та українську громаду в Йонкерсі, Н. Й., Спрінг Вали, Н. Й., Стемфорді, Кон., Нью-Гейвені, Кон., та околицях

З Радісним Святим

РІЗДВА ХРИСТОВОГО і з НОВИМ РОКОМ

Бажаємо усім доброго здоров'я, миру і спокою, успіхів у житті та праці на добро українського народу.

ХРИСТОС РОДИВСЯ! СЛАВІМ ЙОГО!

Члени Дирекції, комісії та працівники Федеральної Кредитової Кооперативи СУМА.

SUMA (YONKERS) FEDERAL CREDIT UNION

125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
914-220-4900
www.sumafcu.org

З Різдва Христовим і Новим Роком

вітаємо

родину, приятелів і клієнтів!

Марійка Дупляк з родиною

COMPUTOPRINT CORP.

1360 Clifton Ave., #402, Clifton, NJ 07012
973-574-8800

Вже 50 років обслуговуємо українську громаду в США

Марійка і Микола Дробенки з дітьми

бажають

родині, приятелям і клієнтам

Веселих Свят

Різдва Христового.

Христос Рождається!

ARKA Urainian Gift Shop

89 E. 2nd Street (near 1st Ave.), New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

Щирі серdecні побажання

РАДІСНИХ СВЯТ

РІЗДВА ХРИСТОВОГО

та

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

для української громади

засилає

DNIPRO LLC.

Tel.: (908) 241-2190 • (888) 336-4776

УКРАЇНСТВО У СВІТІ

Ізраїль допомагає Україні

Варвара Логвин на Майдані незалежності. (Фото: з архіву художниці)

Світлана Глаз

ЄРУСАЛИМ. – 22 листопада в музеї „Ерец Ізраїль“ відкрилася виставка українських сучасних художниць, на якій представлені роботи Марини Станько, Олени Субач, Ганни Войтенко, Зої Черкаської, Жанни Кадирової, Юлії Кривич, Каті Лібкінд, Варвари Логвин, Алевтини Хахїдзе, Лесі Хоменко, Лади Наконечної, Оксани Невмержицької. Вони живуть і працюють в Україні.

З початку російської війни деякий час мешкали в різних країнах, але повернулися в рідні міста і продовжують малювати, фотографувати, знімати відео та підтримувати українських воїнів. Їхні роботи – це малюнки, фотографії, відео, картини, на яких відтворені політичні та соціальні проблеми. Не оминули художниці і значення жінки в суспільстві та на цій війні.

На відкритті виставки були присутні політичні діячі Ізраїлю, художники, журналісти та дві художниці з України – Жанна Кадирова та Варвара Логвин.

Ізраїльський журналіст Вадим

Малев про виставку та художниць розповів: „Це абсолютно блискуча ідея надати сцену українським художницям, які торкнулися жахів війни. Її кураторами стали Сюзан Ландау та Світлана Рейнгольд. За короткий термін в такі складні часи для України їм вдалося відібрати роботи, привезти в Ізраїль і організувати виставку для широкої публіки, тим самим показати, що Ізраїль продовжує підтримувати Україну. Виставка називається We No Longer Feel the Future („Ми не відчуваємо майбутнього“) і присвячена Україні“.

Назву виставки взято з роботи Олени Субач. За словами художниці, ця фраза звучить в устах українців, кому довелося залишити Батьківщину.

Варвара Логвин за освітою юрист та економіст, але пішла дорогою мами – вона теж художник – здобула спеціальну освіту петриківського розпису: „Петриківський розпис – особлива. Дуже гарний і самобутній український розпис, відомий ще з 18 століття. Пензлики роблять із вовни

(Закінчення на стор. 29)

Німецькі приятелі переселенців

У Кірхгавсені та Біберах, що є передмістям Гайльбронну, живуть привітні люди. Після російського нападу на Україну люди згуртувалися, щоб надавати гуманітарну допомогу жителям постраждалого народу – ліки, харчі, теплий одяг. А коли з'явилися біженці, 12 родин оселилися у цих містечках. Їх оточили турботою. Особливу увагу прибулим приділив Дітер Акерманн, засновник Школи ремісників. Він уже вдруге запросив нових друзів та німців на неформальну зустріч. Перша була влітку, наступна напередодні Різдва.

Німецька громада мала можливість ознайомитись з культурою українського народу: Анастасія Турчин, учениця Новокаховської музичної школи виконала кілька композицій на бандурі, Наталія Плечистова озвучила вірш Тараса Шевченка та його найбільше цитування Псалму 44. Анастасія Козак представила книжку Наталії Водін про маму, яка пережила переслідування комуністичного та нацистського

режимів. За цю книгу авторка отримала 2018 року літературну премію „Leipziger Buchmesse“. А Сергій Жадан отримав у 2022 року Мирну премію літератури „Frankfurter Buchmesse“. А. Козак розповіла про його мистецьку та гуманітарну допомогу українцям. Віра Марущак, голова Миколаївської обласної організації Національної спілки письменників України, представила творчість сучасників, які і словом і ділом допомагають захисникам перемогти підступного ворога, прочитала вірш Галини Запороженко про рідну мову.

Всі виступаючі щиро дякували німецькому народові за теплоту, увагу та достойне життя на цій землі. Раділи спілкуванню за чашкою кави, щирості німецьких родин, які зворушливо сприймали виступи українців і були раді запрошенню молоді бандуристки А. Турчин на наступний виступ перед пенсіонерами.

Віра Марущак, членка правління Миколаївського товариства „Україна-світ“

Українські переселенці хочуть виїхати

Наталія В'язовкіна

З початку лютого до Петербурга приїхали понад 7 тисяч українських біженців. Багато хто зізнається – їхали без ілюзій, але таких труднощів, з якими довелося зіткнутися після вимушеного переселення, навіть не припускали: на роботу беруть неохоче, знайти місце в дитсадку – ще важче, а жити просто нема на що – очікування обіцяних президентських 10 тис. рублів розтягується на багато місяців. Від повернення на батьківщину їх утримує лише одне – їхати назад нема куди.

Минула п'ятниця для Віри стала однією з найрадісніших за останні вісім місяців – нарешті вдалося вибити путівку до дитячого садка для шестирічної доньки. Вона розповіла: „Місця в садку були, але чомусь у черзі ми були 250-ті. Щоразу, коли ми проходили повз дитячий садок, дочка питала: „Мамо, чому мене не беруть? Зі мною щось не так?“ Як я можу дитині пояснити, що річ не в ній?“

У Петербург Віра з родиною приїхала у березні. Рішення вибиратися з Маріуполя „хоч на край землі“ ухвалили після того, як черговий снаряд вщент спалив житло сусідів. До цього два тижні просиділи у маленькому сирому підвалі свого двоповерхового будинку. У підземеллі сиділи вшестеро – Віра з чоловіком Олександром, дві доньки, син-грудничок та бабуса. У перервах між обстрілами на багатті готували їжу, там же гріли воду, щоб помитися, до вбиральні ходили по черзі у цебро. Своє 35-річчя Віра зустріла також у підвалі. Вже у березні всі магазини були розграбовані.

У Маріуполі вони мали два медичні центри: вона директор, він – відомий на всю Донецьку область лікар-ендоскопіст. Коли все сталося, залишилися практично без копійки. Дорога до Бердянська, на яку раніше потрібно 40 хвилин, розтяглася на 9 годин – вимушені переселенці вишикувалися в кілометрові пробки.

Наступного дня сім'я збирала речі та поїхала до Петербурга. Притулила їхня рідна сестра свекрухи. На свої гроші зняла їм однокімнатну, виклопотала прописку. Першою підніжкою став „тимчасовий притулок“ – документ, що засвідчує особу на території РФ, без якого не те що працювати, навіть у поліклініку не пустять, довелося чекати два місяці. Принагідно з'ясувалося, що посвідчення Віри як багатодітної матері в Росії документом не вважається і ніякі пільги їй не світять.

Другою складністю стала спеціальність Олександра – працювати в Росії лікарям з України не можна без підтвердження своєї кваліфікації та іспиту. Це все потрібно було подати в Росздравнагляд у перекладі російською мовою в подвійному екземплярі. Отримання документів у відомстві підтвердили лише 12 травня, і це дало допуск до іспиту, який мав відбутися 24 червня.

Третьою проблемою стала робота. Хоч Олександр і склав іспит з першого разу, зв'язуватися з лікарем-біженцем пітерської клініки здебільшого не хотіли, а в тих, що готові були ризикнути, зарплатна стеяла вперлася в 60 тис. рублів, а квартира коштувала 30 тис.

Віра: „Все, що ми заробили за жит-

тя, ми втратили – дім, роботу. Нас позбавили всього. Я ходжу в чужій куртці, у чужих штанах. Дякую добрим людям, інакше і цього зараз у мене не було б. Нам сказали: „Приїжджайте, ми своїх не кидаємо“. Але чомусь, коли приїхали, то виявилися нікому не потрібні. Ми не розуміємо, як нам далі годувати сім'ю, роздавати борги, як далі жити. І повернутися нікуди“.

Коли над містом проносяться літаки, Світлана тікає у коридор. Шість місяців минуло з того часу, як її з чоловіком і двома синами волонтери вивезли з Маріуполя до Петербурга. „Ми й не думали їхати до 22 березня. Того дня в нашому районі був сильний обстріл, весь двір наш був зруйнований, і ми зрозуміли, що якщо залишимося, то загинемо. Так під обстрілом і побігли, свистіло прямо над головою. Біжимо, син репетує: „Мамо, я боюся!“ А я теж боюся, але біжимо. Прибігли до іншого району, а там якраз волонтери: вивозять сім'ї з дітьми. Переклад необхідних документів російською розтягнувся на два місяці, а без них влаштуватися на роботу не могли. Чоловік у неї машиніст баштового крану. Але коли проходив медичну комісію, з'ясувалося, що має високий тиск. Влаштувався мийником посуду.“

48-річна Світлана спробувала влаштуватися комірницею, але автобус, який розвозив співробітників на підприємство, не хотів чекати, доки вона відведе молодшого сина в дитячий садок.

„Якби у квітні ми знали, що в Європі усім одразу забезпечують та житло дають, туди б поїхали не роздумуючи. А тепер, коли на переклад документів віддали 15 тисяч, сенсу вже ніякого в Європі немає, – каже Світлана. – Я б повернулася до Маріуполя, багато хто назад їде. Та нікуди – будинок наш зруйнований“.

Олена працює на складі гуманітарної допомоги, яку приносять жалісливі петербуржці. У Петербург Олена з чоловіком та малюками двох та п'яти років приїхала з Луганської області наприкінці квітня. „Говорили всім, що повезуть у Дніпро, а привезли сюди“, – каже Олена. – Перший місяць прожили у подружки, потім довелося з'їхати. Квартиру знайшли з десятої спроби за 20 тисяч. Коли дізнавалися, що ми з Україною, завищували ціну. Спочатку спали на підлозі – під голову підкладали куртки. Насамперед купили дві чашки, дві ложки та дві тарілки – все, що міг дозволити бюджет. Влаштувалася на роботу одночасно в трьох місцях – прибиральницею, посудомийкою та офіціанткою, приносила додому не більше тисячі рублів за день. Бували дні, коли грошей не вистачало не лише на їжу, а й навіть на проїзд у метро. Коли дізналася, що волонтери збираються відкривати склад гуманітарної допомоги, вчепилася у цей шанс руками та ногами. Грошей тут не заробити – гонорар складається з пожертв добровольців, але хоч би тепер у сім'ї не голі й не босі. Гуманітарний склад одягнув першу хвилю переселенців. На черзі – мешканці Луганської та Херсонської областей, вони потягнулися до Петербурга на початку листопада.“

„Фонтанка.ру“

Перепоховання...

(Закінчення зі стор. 6)

утворили комітет для перенесення мощів о. Маркіяна Шашкевича до Львова. Очолив його голова товариства „Просвіта“ д-р проф. Омелян Огоновський, секретарем став проф. Іван Копач. Усією поточною роботою керував д-р Кость Левицький. Комітет займався збором коштів, організацією перевезення та церемонії, інформуванням і залученням громади до святкування.

Комітет звернувся до магістрату з проханням надати місце для могили на Личаківському цвинтарі й отримав невдовзі на це офіційний дозвіл. Газета „Діло“ писала: „Запросив Комітет Маркіянович через своїх делегатів на похорон Маркіяна намісника гр. Баденього, шефа виділу краєвого п. Хамца, посадника міста Львова п. Мохнацького і президента ради шкільної д-ра Бобжинського“. До участі в урочистостях своїх читачів закликали і польські видання, зокрема газета „Zusie“.

Саме перепоховання відбулося 31 жовтня та 1 листопада 1893 року, в 50-ту річницю смерті поета та в символічний для християн День усіх святих. Зі самого ранку до Новосілок з усіх околиць прямували люди – хто возом, хто верхи, хто пішки. О восьмій розпочалася панахида на цвинтарі, пізніше труну на руках перенесли на подвір'я церкви. Впродовж усієї дороги та на подвір'ї було багато народу, близько трьох тисяч. Служба у церкві закінчилася словами о. Долинського: „Лише живою мовою можна воскресити з мертвоти Русь безталанну... Плекаймо в серці нашу рідну мову, дорожимо нею, мов дорогоцінною перлиною, а передовсім любимо щиро рідну свою країну і весь свій народ“.

Звідти процесія рушила шість кілометрів до залізничної станції у Задвір'ї. „Такого незвичайного походу ще ніхто тут не бачив. Попереду йшла на конях бандерія з 80 юнаків, поперев'язуваних барвінковими вінками через плече, з синьо-жовтими прапорцями в руках. За ними ступали церковні братства з восьми громад у сотню церковних хоругв, а далі хор вихованців Львівської духовної семінарії та хор дяків. Ці два хори співали поперемінно.“

І нарешті домовина, вложена на пірамідальному возі, застеленому килимами, прибраному фестонами з зеленого барвінку. Віз з домовиною тягнули три пари круторогих волів, також у барвінкових вінцях. Попереду й поза домовиною ішли селяни, а перед домовиною три делегати новосілівської громади несли величавий барвінковий вінок з синьо-

Пам'ятник отцеві Маркіянові Шашкевичеві у Львові роботи мюнхенського скульптора Рудольфа Тіле. Скульптура плакальниці, як символ Галичини, котра тужить за передчасно померлим сином. Вона виконана з чорного дерева і покрита тонким шаром міді.

жовтими стрічками та написом: „Славному парохові – громада Новосілок“. Похід, котрий тягнувся майже на два кілометри, замикало близько сорока возів, котрими з дальших сіл прибули селяни, – описують церемонію тодішні газети.

Наступного дня Маркіяна зустрічав Львів. Зі станції Підзамче домовину перенесли до церкви Параскеви П'ятниці, де розпочалися урочистості. У той час подібні служби відправляли в усіх церквах Галичини, тому цей ранок залунав звідусюди церковними дзвонами та спільною молитвою. У Львові у ній взяли участь понад 10 тис. осіб.

З Підзамча процесія рушила теперішніми вулицями Хмельницького-Театральною – пл. Міцкевича-Пекарською. Очоловав її митрополит Сильвестр Сембратович.

Було в ній щось від Шевченкового перепоховання – крім волів, ще й великий незворотний здвиг народної свідомості.

Володимир Горинь, дослідник постаті Шашкевича, резюмує: „Була це не похоронна процесія, а всеславний, всенародний тріумфальний похід, нечуваний урочистий в'їзд Маркіяна у стольне місто Галичини. Відтоді розпочався справжній культ Поета – Будителя, Провісника, Речника. По-друге, був це рішучий крок, що його ступили пробуджені галицькі русини до своєї українськості, до ствердження і викристалізування основ нації. Патріотичні почуття, пробуджені в серцях галичан, ніщо не могло погасити ані заслонити, галичани йшли на Личаківський цвинтар русинами, а поверталися з кладовища українцями“.

Похоронна процесія вулицями Львова.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Відкрили Будинок героїв

Учасники відкриття Будинку героїв.

НЮ-ЙОРК. – 7 грудня у День Збройних сил України на Статен Айленді відкрили Будинок героїв для реабілітації та протезування українських воїнів, які втратили на війні свої кінцівки. Його перші мешканці Віктор Нестеренко та Антон Домарацький нещодавно пройшли лікування та отримали сучасні протези у Нью-Йорку.

Здійснює програму реабілітації поранених керівник благодійної організації „Kind Deeds“ Олександр Рубцов, який має компанію, що займається нерухомістю.

За його словами, він зняв у оренду будинок з цією метою та збирає донорські кошти для подальшої реабілітації українських бійців. Цього року очікується приїзд ще чотирьох

поранених. Один сучасний протез коштує 12– 15 тис. дол. Воїнами на волонтерських засадах займаються лікар-реабітолог українського походження Дмитро Шевченко та протезист Стефан Манучарян.

Постійний представник України при ООН Посол Сергій Кислиця, який узяв участь у церемонії відкриття Будинку героїв, зазначив, що українська армія ніколи не була настільки важлива для виживання України, як нині.

У церемонії відкриття будинку взяли участь Генеральний консул України у Нью-Йорку Олексій Голубов, почесний консул України Ірина Мазур, а також священики, які освятили новий дім.

Укрінформ

Будинок героїв для реабілітації та протезування українських воїнів.

Ізраїль допомагає...

(Закінчення зі стор. 28)

котів, – пояснює Варвара. – У травні почала розмальовувати протитанкові їжаки, що з'явилися в Києві після повномасштабного вторгнення Росії в Україну. А в серпні до дня Незалежності України розписала акрилом уже кілька їжаків прямо на Майдані Незалежності“.

І в Єрусалимі вона використала перформанс, який включає в себе час, простір, тіло і присутність художника. І головне – відносини між творцем та глядачем.

Високу оцінку творам українських

художниць дали генеральний директор ізраїльського музею Амі Кац та головний куратор заходу доктор історичних наук Дебі Хершман. Вони, зокрема, сказали, що „ця виставка – данина поваги українському народу в дні жахливої війни. Надання платформи для цього сміливого мистецтва, для тих, хто прагне висловити свій біль та протест – велика честь для музею. Війна в Україні руйнує культуру цієї країни. Розмах і масштаби бомбування музеїв, театрів, культурних закладів страшні. Втрата і знищення безлічі творів мистецтва призвели до того, що організація ЮНЕСКО оголосила українську культуру під загрозою зникнення“.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

УПЦ США продовжує допомогу Україні

СОМЕРСЕТ, Нью-Джерсі. – За тисячі миль від України духовенство та вірні Української православної церкви США рішуче відреагували на термінову гуманітарну катастрофу, спричинену війною. Парафіяльні громади з усієї країни почали збирати та відправляти в Україну медичні та матеріально-технічні засоби. З благословення Митрополита Антонія Духовний центр УПЦ США, діючи через служіння консисторських управлінь церкви, активно займався забезпеченням медичним і продовольчим постачанням спустошених районів України. Одеська, Миколаївська, Херсонська, Донецька, Запорізька та Київська області отримали продовольство та медикаменти, а також понад

200 тонн питної води та матеріально-технічного забезпечення для мешканців зруйнованих районів. Архiepіскоп Даниїл щодня отримує оновлення від волонтерів в Україні та разом з директором Консисторійного офісу християнської благодійності протодіяконом Ігорем Махлаєм та скарбником УПЦ США о. Стівеном Гутніком приймають найнеобхідніші рішення, які впливають на доставку та розподіл гуманітарної допомоги в Україні.

У 20 кілометрах від лінії фронту солдати Бахмута отримали матеріально-технічне забезпечення декількох дронів, які надають рятівну інформацію про пересування російських військ, які атакують мирні села і міста району. Придбано

та доставлено портативні печі та обігрівачі військовослужбовцям України, які несуть службу на передовій Донецької області.

Місто Костянтинівка, що за 20 кілометрів від Бахмута, продовжує отримувати допомогу від УПЦ США, щоб прогудувати біженців, вагітних жінок, дітей, людей похилого віку, людей з інвалідністю.

У Дніпропетровській області церква має можливість роздавати продукти харчування та медикаменти біженцям з Маріуполя та прилеглих районів. Портативні обігрівачі та ковдри, ласощі для дітей та підгузники для немовлят продовжує закуповувати та доставляти УПЦ США.

Консисторія УПЦ США

В Україну доставлено допомогу Української православної церкви США. (Фото: Митрополит Сергій, Донецьк)

UKRAINIAN NATIONAL
FEDERAL CREDIT UNION

ДОРОГІ ЧЛЕНИ Української Національної Федеральної Кредитової Кооперативи та Українська громадо!

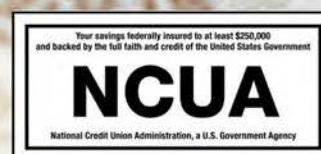
ВІТАЄМО Вас Та Ваші родини з прийдешніми радісними святами Різдва Христового та з Новим Роком. Бажаємо усім Вам міцного здоров'я, щастя та здійснення всіх Ваших мрій, а головне Божого благослення воїнам-захисникам та якомога швидшої перемоги нашої рідної неньки - України!

**Бажаємо Вам Веселих Свят!
З Різдвяним привітом та пошаною до Вас,
Христос Ся Раждає - Славимо Його!**

**РАДА ДИРЕКТОРІВ
Української Національної
Федеральної Кредитової Кооперативи**

WEBSITE

Selfreliance
Federal Credit Union

MERRY Christmas
HAPPY NEW YEAR
2023

Вітаємо усіх наших теперішніх та майбутніх членів з Різдвом Христовим та наступаючим Новим Роком. Віримо, що цей рік стане переможним для всіх Українців!
Ми будемо раді бачити кожного з вас у Новому Році!

Home Office:
2332 W. Chicago Ave.
Chicago IL 60622
773-328-7500

5000 N. Cumberland Ave., Chicago, IL 60656 773-589-0077	734 Sandford Ave., Newark, NJ 07106 973-373-7839	26495 Ryan Rd., Warren, MI 48091 586-757-1980
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine, IL 60067 847-359-5911	558 Summit Ave., Jersey City, NJ 07306 201-795-4061	11756 Charest St., Hamtramck, MI 48212-3059 313-366-0055
302 E. Army Trail Rd., Bloomingdale, IL 60108 630-307-0079	60-C N. Jefferson Rd., Whippany, NJ 07981 973-887-2776	7345 Orchard Lake Rd., West Bloomfield, MI 48322 248-487-0330

SELFRELIANCE.COM

**З Різдвом Христовим!
Мир в Україні!**

**Сучасні банківські послуги
у Кліфтоні, Н.Дж.**

NOVA UA
FEDERAL CREDIT UNION

Main Office: 851 Allwood Road, Clifton, NJ 07012 973-471-0700	Botany Branch: 237 Dayton Ave., Clifton, NJ 07011 973-772-0620
---	--

facebook.com/NOVAFCU www.novafcu.com

UKRFCU
Ukrainian Selfreliance Federal Credit Union

**Українська Федеральна Кредитова
Кооператива 'Самопоміч' щиро
вітає Вас з Різдвом Христовим та
Новим Роком!**

**Ukrainian Selfreliance Federal Credit
Union wishes you a Merry Christmas
and a Happy New Year!**

UKRFCU.com | 215-725-4430

Feasterville Branch Administrative Center 221 W. Street Rd. Feasterville, PA 19053	Somerton Branch 4425 Bustleton Ave. Philadelphia, PA 19116	UECC Branch 700 N Cedar Rd. Jenkintown, PA 19046
Fairmount Branch 2307 Brown St. Philadelphia, PA 19130	Trenton Branch 477 Jeremiah Ave. Trenton, NJ 08610	

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Музей отримав роботи Романа Василика

ЗАЗДРИСТЬ, Тернопільська область. – 30 листопада в Музейно-меморіальному комплексі „Рідна хата“ відбулася урочистість передачі іконографічного життєпису Патріярха Йосифа Сліпого авторства народного художника України проф. Романа Василика на власність музеєві. Ці мистецькі роботи було виконано для багатомовного видання „Заповіту“ Патріярха Йосифа, яке з нагоди 130-ліття від дня його народження підготувало Релігійне товариство українців католиків „Свята Софія“ США (ТСС А) і яке побачило світ у львівському видавництві „Артос“.

Митрополит-архієпископ Львівський Ігор Возняк і єпископ-помічник Тернопільсько-Зборівської митрополії Теодор Мартинюк відкрили захід молитвою за прославу Ісповідника віри. Владика Ігор зокрема зазначив, що Митрополит Андрей і Патріярх Йосиф у свій час зберегли і

Данута Іванкович та іконописна робота „Йосиф Сліпий – молільник“.

Митрополит Ігор Возняк передає іконографічні роботи Дануті Іванкович.

Проф. Роман Василик, автор іконописного життєпису Патріярха Йосифа Сліпого.

Ірина Іванкович, упорядниця „Заповіту“. (Фото: Михайло Перун і Ольга Шеліга)

утвердили наше українство, нашу церкву. Владика Теодор підкреслив, що саме Патріярх „навчив нас бути мужніми, відважними, навчив нас любити Україну і все українське, просив берегти нашу країну і дбати про неї. Він завжди вірив, що Україна буде серед вільних“.

Зі словами привіту до присутніх звернулася голова Представництва ТСС А в Україні Данута Іванкович. Вона зокрема зачитала вітальне слово голови американського Товариства „Свята Софія“ і упорядниці книги д-р Ірини Іванкович, яка розповіла про передісторію народження книги. За її словами, ідея видання багатомовного збірника сягає 2014 року, коли світ вшановував 30-ті роковини смерті Патріярха Йосифа. Шість років зайняла праця над пошуком та виконанням перекладів, а згодом редагуванням восьми мовних версій, адже бажанням упорядників було

передати життєві аксіоми Ісповідника віри всім „українцям, котрі – з різних причин – втратили мову своїх предків та донести світові біль українця, патріота, етнарха, для якого тріумвірат Бог-Церква-Україна був фундаментом усього життя“.

За рекомендацією д-ра Михайла Перуна, президента Фондації „Андрей“ і автора ідеї іконографічного життєпису Патріярха Йосифа, до співпраці було запрошено проф. Романа Василика, який по-мистецькому передав найважливіші грані особи Патріярха Йосифа Сліпого. Завдяки цим роботам видання „Заповіту“ збагатилося мовою образного представлення постаті Ісповідника віри. У своєму слові мистець детальніше представив тематику іконографічних робіт.

Досі іконографічний життєпис Патріярха було представлено у різних містах України. Як зазначив М.

Перун, „ці іконографічні роботи уже розпочали свою духовно-мистецьку мандрівку, бо були використані у декількох мистецьких проектах. Спільно з Товариством „Свята Софія“ та Фондацією „Андрей“ сьогодні передаємо їх в дар „Рідній хаті“.

Музичним акордом події стала мистецька програма „Дарунок Патріярхові Йосифу в день уродин“ у виконанні солістів та камерного складу Заслуженої академічної капелі України „Трембіта“ (диригент Володимир Вівчарик, ведуча Марія Христинич). На завершення Д. Іванкович подякувала усім, хто похилився над виданням „Заповіту“ і закликала присутніх подбати про те, аби ця книга була присутня у кожній родині і навчала віри, незламності, любові, відваги і надії.

Пресслужба Релігійного товариства українців католиків „Свята Софія“ США

Фотовиставка „Нескорена нація“

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – Загарбницька російська війна 2014-2022 років представлена на фотовиставці „Нескорена нація“, що відкрилася в столиці. Її співорганізаторами стали Всеукраїнська правозахисна організація „Меморіал“ ім. Василя Стуса, редакція газети Верховної Ради „Голос України“, інформаційні агентства „Укрінформ“ та „АрміяInform“, Мистецький фонд імені Короля Данила та редакція юридичного журналу „Право України“.

На 36 фотопостерах-колажах під спільною назвою „Міста-герої“ на основі світлин, зроблених у перший день війни і впродовж наступних місяців відчайдушного спротиву українців рашистській навалі, представлені Ірпінь, Буча, Бородянка,

Гостомель, Чернігів, Охтирка, Волноваха, Маріуполь, Харків, Одеса, Житомир, Запоріжжя, Миколаїв, Тростянець, Херсон.

Експозиція не обмежується десятьма містами, що отримали статус героїв. Камери фотокореспондентів розповідають і про воєнні будні Києва, Тернополя, Івано-Франківська, Вінниці, Дніпра, Черкас – тих міст, що живуть і працюють під ракетними обстрілами і залишаються міцним тилом Збройних сил. Організатори виставки змогли сфотографувати найстрашніші й найтрагічніші сторінки нашої історії, але це потрібно зафіксувати та передати нашим наступним поколінням, аби вони розуміли, із чим Україна зараз бореться. Про нелюдську жорстокість ворога тепер століттями будуть нагадувати дим і згарища на вулицях українських міст, сфотографовані учасниками виставки.

„Ці світлинці – це миті правди, усміхненої чи гіркої, але переможної, яка в майбутньому зміцнить нашу націю“, – наголосив під час відкриття виставки народний депутат України,

Під час відкриття виставки (зліва): народний депутат, голова Всеукраїнської правозахисної організації „Меморіал“ Степан Кубів, начальник інформаційного агентства „АрміяINFORM“ Віталій Саранцев, головний редактор юридичного журналу „Право України“ Олександр Святоцький, генеральний директор Українського національного інформаційного агентства „Укрінформ“ Олександр Харченко.

голова Всеукраїнської правозахисної організації „Меморіал“ Степан Кубів.

А головний редактор юридичного журналу „Право України“ Олександр Святоцький підкреслив: „Ми – непоборні, нескорені. Ми сильні історією. Понад 250 днів триває загарбницька

жорстока війна. Автор цього жаху – кремлівський диктатор. Перемога неминуче буде за нами, хоч ціна її буде дуже дорогою“.

За кілька тижнів виставка „Нескорена нація“ почне мандрувати іншими містами України.

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки, тканина до вишивання, рушники, коралі, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009

Tel.: 212-473-3550

НОВІ ВИДАННЯ

Трагедія „щасливих“ українців

Петро Мазур

Любов Василів-Базюк. „Стежками емігрантів з України“. Чернівці. „Букрек“, 2021. 504 стор.

Любов Василів-Базюк – українська письменниця з Канади, магістр бібліотекарства та інформацій, почесний професор Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки (Луцьк) зазначає: “З нагоди відзначення 130-річчя українців у Канаді присвячую цей твір першим імігрантам – переможцям, яких називають піонерами. В історії вони залишаться вірними, незрадливими дочками й синами України!”

Здавалось би, книга на історичну тематику мала б мати багато історичних фактів і бути цікавою лише для науковців – істориків та географів. Але, щоб зацікавити масового читача, особливо молодь, авторка знаходить цікаве літературне рішення, як вона сама зазначає у листі до автора цієї публікації “історичні деталі переплела легшим матеріалом”.

А починається розповідь з історії молодих туристів-канадців. Роман та його приятель Тарас, внуки емігрантів, три роки прожили в Україні, багато навчились, пережили та зрозуміли українські державні закони, шість тижнів воювали разом з нашими завзятими воїнами-героями в АТО на бойовій лінії біля Маріуполя.

На весіллі приятеля Роман зустрів корінну киянку Олесю і закохався. В Україні молоді зареєстрували цивільний шлюб. І ось троє молодих людей відлітають до Канади, де в Торонто Олесю та Романа чекають його батьки, дідуньо Артем і бабуня Килина, щоб молоді взяли церковний шлюб і родина та друзі відсвяткували весілля. Олесю важко переживає прощання з мамою, бо ж летить у незвідану країну, про яку так мало знає.

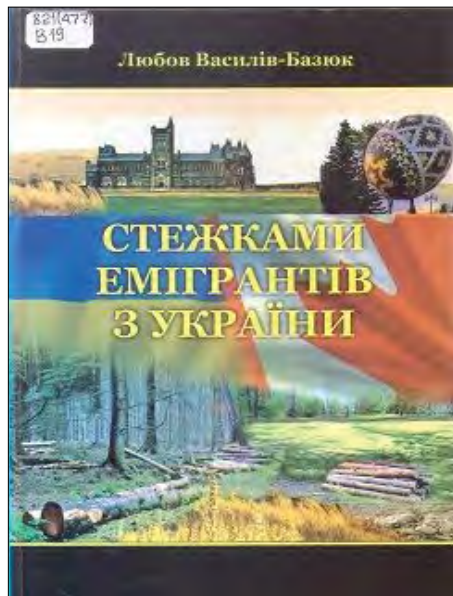
Родина в Канаді радо зустрічає молодят. Роман, знаючи важкі переживання Олесі від невідомості, починає знайомити її, а разом з нею і нас, з історією, географією, побутом емігрантів з України та корінного населення Канади.

Історія створення української громади в Канаді охоплює чотири хвилі еміграції: перша хвиля – з кінця XIX століття до Першої світової війни; друга – між двома світовими війнами; третя – після Другої світової війни; четверта – після здобуття Україною незалежності.

7 вересня 1891 року до Канади прибули перші два емігранти з України – Іван Пилипів та Василь Єлиняк. Що заставляло емігрантів першої хвилі їхати за океан? Бідність, безгрошів'я, голод, утиски австрійської та польської влад. А тут ще й агенти різних корабельних компаній проводили пропаганду про щасливе життя за море-океаном.

Уряд Канади призначив по 160 акрів землі-лісу на кожну родину, ще й давали на дорослих синів і дочок у віці 18 років. Ліс треба було корчувати, вивільняти поля. Дуже важка робота на цих полях чекала батьків, молодь і малих дітей. І концтабори.

Ми звикли, що українців нищили в сталінських та гітлерівських концта-

борах, мучили у польському таборі Береза-Картузька. Але не минула така доля українців Канади.

Коли почалось Перша світова війна, Канада, яка в той час була у складі Великобританії, воювала проти Австро-Угорщини та Німеччини. Більшість українських емігрантів мали пашпорти, видані Австро-Угорською імперією. Тому уряд Канади вважав їх небезпечними ворогами. Про поневіряння тисяч українців у 24 концентраційних таборах описується в книзі. Цим негативним подіям уряд Канади дав об'єктивну оцінку майже через століття.

Роман знайомить Олесю з системою освіти, історією творення Української церкви у Канаді, багатьох українських організацій, газетних видань. Знайомляться з історією та географією міста Торонто. Подорожують до Фльориди, озера Онтаріо, Едмонтона, Вінніпега, водоспаду Ніагара. Відвідують замки, музеї. Оповіді про подорожі супроводжуються інформаціями про історію та географію цих місць. Розповідається в книзі про емігрантських поетів та літераторів, політичних діячів Канади українського походження.

Авторка книги описує страви, особливо українські, якими Олесю пригощали у родині Романа, в ресторанах та кафе, на фермі потомка перших емігрантів Майка (Михайла).

Олесі, як і авторці книги, болить Україна: війна на Донбасі, політичні процеси. Знаходимо в книзі цікаві і глибокі описи аварії на Чорнобильській атомній електростанції, про Каховське море – “нове наше горе” за влучним виразом О. Довженка, про місто Вараш і розміщену там атомну електростанцію.

Зі здобуттям Україною незалежності, здавалось би, мала б почати розвиватися наукова українська мова. Автора цієї публікації також турбує поява різних іншомовних слів – шопінінг, акаунт, юзер, челендж та багато інших, хоча їм мали б знайти українські відповідники. От і автор книги із сумом зазначає, що дитячі подарунки на народження дітей чомусь називали англійським словосполученням “бебі бокси” – ніби бракує українських слів. Але в погоні за модою назвали саме так, бо ж в Онтаріо, наприклад, назива-

(Закінчення на стор. 34)

ПОСТАТІ

Марко Фаріон – учень Григорія Китастого

Олександр Панченко

28 березня 2022 року відзначив 60-річчя видатний учень Григорія Китастого Марко Фаріон. Він народився 28 березня 1962 року в Клівленді в родині свідомих українців з Прикарпаття – доктора медицини Дмитра Фаріона (1921-2020), народженого в Богатківцях на Тернопільщині, та Марії з дому Цибики (1925-1984), яка народилася в Надвірній, на Прикарпатті.

М. Фаріон проживає в Стерлінг-Гайтсі, Мишиген, має стоматологічні кабінети у двох містах. Його музика звучала в прямому етері PBS. Про нього згадується в кількох книжках про бандуру та бандуристів. Він був солістом Української капелі бандуристів ім. Шевченка (1977-2002), численних хорів у США та Канаді, Дітройтського концертного хору та членом хору при Дітройтській опері. Був членом Хору Тисячоліття при провідом Володимира Колесника, де українські мистці записали 35 хорових концертів церковної музики Дмитра Бортнянського.

Марко Фаріон в Університеті Кейс Вестерн Резерв здобув ступінь бакалавра з хемії. Він також вивчав голосовий спів в Музичному інституті Клівленду з Рувеном Капліном та музичний супровід у Клівленді з Робертом Пейджем. Пізніше М. Фаріон відвідував Стоматологічну школу й здобув ступінь доктора стоматологічної хірургії, є фаховим стоматологом.

М. Фаріон був членом-засновником Товариства українських бандуристів та його президентом, був одним із засновників Школи бандури ім. Григорія Китастого та її першим музичним керівником у 1984

Д-р Марко Фаріон

році. М.Фаріон входив до складу Ради мистецтв протягом 20 років разом з Українським хором бандуристів, шість років перебував на посаді віцепрезидента правління, два роки на посаді голови правління Українського хору бандуристів. М. Фаріон був одним із засновників знаменитої „Кобзарської Січі“ – літньої музичної програми та табору й адміністратором протягом 11 років. Він також очолював Дітройтську школу бандуристів СУМ, написав композиції для бандури та численні аранжування для інструментальних та вокальних пісень.

Нещодавно 128-ма окрема гірсько-штурмова Закарпатська бригада надіслала М. Фаріону з поля бою світлину з розписаним на його честь Державним прапором України з такими написами: „Марко Фаріон, дякуємо за підтримку нашого народу в боротьбі за свободу! Боже, бережи Україну! Бути добру! Слава Україні!“.

128-ма окрема гірсько-штурмова Закарпатська бригада надіслала М. Фаріону світлину з розписаним на його честь Державним прапором України.

Подальші...

(Закінчення зі стор. 3)

Буряти є однією з багатьох (близько 100) пригноблених у РФ націй, які не лише висловили засудження війни Росії, виявили підтримку України та пробудили власні національні прагнення. Важливо зазначити, що Російська федерація – це не справжня федерація, а порохова скринька, в'язниця понад 100 неросійських народів, які століттями гнобили росіяни. Це утворення є бом-

бою сповільненої дії, що готова вибухнути будь-якої миті. Жорстока, але програна війна Росії в Україні, безумовно, була мотивацією, оскільки поєднання призову, репресій та економічних санкцій виявляється занадто великим для неросіян і слугує мотивацією та можливістю для повстання та самовизначення.

Демократичний світ має не тільки моральний обов'язок, але і політичну нагоду підтримати легітимні змагання, зокрема коли вони служать інтересам світової стабільності та миру на довшу мету.

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Прагнуть краси і спілкування

Михайло Михайлинин

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – Під час чергової евакуації до Бережанської громади прибуло близько 100 вимушених переселенців з Донецької та Луганської областей. Через зруйновані війною будинки, важкі бої, відсутність тепла і електрики, люди змушені були покинути рідні домівки. Пенсіонерка Люба приїхала з Бахмуту разом із сином, який має інвалідність. Вони вирвалися з самого пекла. Осколки від ворожих обстрілів знищили вікна і двері, пробили стіну біля ліжка, де спав син. На щастя, він залишився живим. Останні місяці не було води, опалення і світла. У Бережанах мати з хворим сином мають затишну кімнату, чисту постільну білизну, гарячу їжу.

Також жахіття війни зазнав дев'ятирічний Ігор з Луганщини з дитячим церебральним паралічем.

Хворий Ігор тішиться подарунками від родини Мирослави і Джана Гил із США.

Бережанці з любов'ю прийняли хлопчика. Завдяки чуйному подружжю Мирослави і Джана Гил зі США Ігор отримав солодкі подарунки, продукти харчування, іграшки. Хлопчик з батьками вдячний цій родині за доброту і милосердя. Для хворої дитини, яка пережила великий стрес – це дуже потрібна допомога.

Центр дитячої та юнацької творчості запрошує дітей з родин біженців до цікавих гуртків. Керівник Зразкового молодіжного театру „Взори“ Олена Різник знайомить маленьких друзів з казковими героями і дитячими виставами, вчить співати і танцювати хореографічні композиції, а також навчає виготовляти різдвяні витинанки. Діти після пережитого болю тягнуться до краси і щирого спілкування.

До дітей з родин біженців завітали казкові герої. (Фото: Михайло Михайлинин)

Відкрили виставку до 300-річчя Сковороди

На виставці до 300-річчя від дня народження Григорія Сковороди.

ПАРИЖ. – 25 листопада з нагоди 300-річчя від дня народження Григорія Сковороди в штаб-квартирі ЮНЕСКО в Парижі відкрили тематичну виставку, повідомила перша заступниця Міністра закордонних справ України Еміне Джапарова. Тематична виставка, організована

Українською національною комісією в ЮНЕСКО за сприяння друзів та партнерів України з числа країн-членів ООН, дозволить іноземцям з усіх куточків світу дізнатись про творчий та життєвий шлях Григорія Сковороди та вшанувати його пам'ять.

Укрінформ

Подружжя боронить Україну

Михайло Михайлинин

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – Бережанці пишуться патріотичною і славною родиною Марії та Михайла Бойків. Михайло має кілька професій – танкіст, артилерист, юрист, лісвник, хлібороб. Він брав участь у Революції гідності, був інструктором в офіцерській та запо-

Михайло Бойко

Марія Бойко

ризькій сотнях, продовжив захищати Україну в зоні АТО. З початку повномасштабного вторгнення М. Бойко також пішов на війну. У Тернопільській артилерії він – командир протитанкової гармати. На півночі відстояли Малин, де честь їхньої бригади назвали одну з вулиць.

Дружина Марія ще донедавна була заступницею міського голови, свою любов до України передає у барвистих вишиванках і українських піснях, у поезіях та квітах.

„Укрпошта“ випустила марку до Дня ЗСУ

КИЇВ. – До Дня Збройних сил України „Укрпошта“ ввела в обіг нову благодійну марку „Зброя Перемоги“. На ній зображена зброя, якою наші воїни нищать ворога.

Частину зібраних коштів спрямують на допомогу українським військовим.

Марковий аркуш „Зброя Перемоги“ складається з шістьох поштових марок. На ньому зображені реактивна система залпового вогню „Вільха“; протикорабельний ракетний комплекс „Нептун“; переносний протитанковий ракетний комплекс „Стугна-П“; безпілотник „Байрактар ТБ2“; переносний протитанковий ракетний комплекс FGM-148 „Джавелін“; високомобільна артилерійська ракетна система „М142 Гаймарс“.

„Укрпошта“ також випустила конверт першого дня обігу, немаркований конверт та картку.

Зображення створили художники-графіки Сергій та Олександр Харуки.

Тираж марки „Зброя Перемоги“ складає 200 тисяч примірників. Придбати її можна з 6 грудня в міських відділеннях Укрпошти, в офіційному онлайн-магазині компанії, а також на маркетплейсах Prom, Kasta, Rozetka, eBay та Amazon.

Українська правда

Трагедія „щасливих“...

(Закінчення зі стор. 33)

ють „бебі бонус“.

Олеся сумує за Україною, хоче поїхати у Київ. Але прийшла нова біда – коронавірусна пандемія, яка закрила кордони і спілкування між людьми. Проте думка повернутись в Україну, жити і працювати там не залишає Олесю та Романа.

Ми тут, в Україні, зустрічаємось з емігрантами або їх нащадками, які

пережили важкі поневіряння в чужій країні, стали успішними, заможними. Але ми ніколи не зустрінемося з тими, хто помер від важкої праці, поневірянь у концтаборах, туги за батьківщиною. Книга присвячена їм всім і відкриває нам очі на справжнє життя емігрантів з України у Канаді за 130 років. Тому й написано в назві статті „щасливих“.

Авторка подарувала 40 примірників книги для бібліотек та навчальних закладів Волині.

м. Кременець

ЛІТЕРАТУРНЕ ЖИТТЯ

Письменники Черкащини відзначили ювілей організації

Олександр Вівчарик

ЧЕРКАСИ. – 22 листопада в приміщенні обласної бібліотеки ім. Тараса Шевченка відбулося урочисте відзначення 50-річчя обласної організації Національної спілки письменників України (НСПУ).

50 років тому для того, щоби створити організацію, довелося залучити до її лав Івана Ле (Івана Мойсю) з Києва. Адже на Черкащині було лише дев'ять мистців слова, а потрібно було десять. Тож обласканий радянською владою письменник, який був родом з Черкащини, виписався Київської письменницької організа-

Провели урочисту зустріч письменників Черкащини Володимир Поліщук і Валентина Коваленко. (Фото: Олександр Вівчарик)

Присутніх вітає заслужена артистка України Наталка Мамалига.

ції і записався в Черкаську. З тої першої когорти в живих залишилася лише поетка Наталія Віргуш, котра була присутня і на цьому ювілейному заході. Наразі організація налічує 47 членів, а всього, від початку створення, в її лавах перебувало 82 письменника.

Сьогодні головою обласної письменницької організації є Володимир Поліщук – український літературознавець, критик, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української літератури і компаративістики Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького. Він і головував на урочистостях, а помічницею йому була талановита поетка і прозаїк, керівниця Канівського музею Тараса Шевченка Валентина Коваленко. В

лавах організації були Федір Моргун, Петро Линовицький, Василь Захарченко, Микола Негода, Сергій Носань, Майя Фролова, Григорій Білоус, Ляля Рубан. Серед нинішніх її активних і авторитетних учасників вирізняється своєю громадянською позицією відома поетка Людмила Тараненко.

1995 року, коли Василь Захарченко став лавреатом Національної премії України ім. Тарасі Шевченка до обласної організації посмертно прийняли Андрія Химка (Хименка) – поета і письменника, багатолітнього політв'язня сталінських концтаборів. Не оминула доля політв'язня і самого Захарченка, якого ще 1973 року Черкаським обласним судом засудили на п'яти років суворого режиму за так звану антирадянську діяльність.

Захід розпочався виконанням гим-

ну українських націоналістів „Зродились ми великої години“. Його виконала під власний акомпаньямент на роялі відома композиторка і поетка з Кам'янки Таміла Чупак.

Міський голова Черкас Анатолій Бондаренко вручив відзнаки членам обласної організації, а В. Поліщука нагородив медалею „За сумлінну працю“ за активну державницьку позицію, популяризацію української мови та літератури, збагачення культурно-духовного простору міста.

Привітав присутніх також заступник голови обласної ради Роман Суценко, звернувся до письменників з подякою за невтомну працю і народний депутат України Віталій Войцехівський. Натомість поети і прозаїки дарували присутнім свої твори в авторському читанні.

Учасниця створення організації письменників Черкащини в 1972 році Наталія Віргуш. Поруч неї зліва – народний депутат України Віталій Войцехівський, справа – колишній політв'язень, заступник голови обласної ради Роман Суценко.

Пригадали Андрія Малишка

Промовляє Микола Томенко

Валентина Коваленко

КАНІВ, Черкаська область. – Щиро, душевно, по-сімейному затишно у заповіднику на Тарасовій горі пройшов захід, присвячений 110-ій річниці з дня народження Андрія Малишка та презентації книги Сергія Гальченка „Остап Вишня: невселе життя“.

Вітальне слово виконавчачки обов'язків генерального директора Валентини Коваленко, спогади та роздуми громадського діяча, доктора політичних наук, лідера політичної партії Громадський рух Миколи Томенка „Рідна країна“ М. Томенка про ролі української мови у становленні українського суспільства, допо-

відь заступниці генерального директора з наукової роботи Світлани Брижицької про неодноразові відвідини Тарасової гори Андрієм Малишком, розповідь про свої перші розвідки і публікації про Андрія Малишка С. Гальченка – літературознавця, заслуженого працівника культури України, заступника директора Інституту літератури ім. Т. Шевченка НАНУ та презентація його книги про Остапа Вишню не залишили байдужими гостей заходу.

Дві презентовані книги С. Гальченка подарував до фондової колекції заповідника та до бібліотечної збірки.

На завершення зустрічі учасники та гості заходу виконали „Пісню про рушник“ на слова А. Малишка.

Лавреати відзнаки ім. Івана Багряного

Фідель Сухоніс

ДНІПРО. – У Центрі журналістської солідарності відбулася зустріч із щорічними володарями відзнаки ім. Івана Багряного, видатного письменника і політичного діяча.

У 2022 році нагороду присуджували за волонтерську, просвітницьку діяльність, всебічну гуманітарну допомогу ЗСУ, громадянам України, за підтримку героїчної боротьби українського народу проти російської агресії.

Відзнаку заснували 2016 року Фондація ім. Івана Багряного (США) та Всеукраїнський щомісячник „Бористен“ (представництво Фондації ім. І. Багряного в Дніпропетровській області). Вже близько 50 громадян України та представників української діаспори є володарями цієї відзнаки.

Лавреати цього року: секретар Товариства української мови в США д-р Богдан Боднарук за багаторічну працю в розбудові української України; громадський діяч Василь Стан (Бостон, США) за підтримку героїчної боротьби українського народу під час повномасштабного вторгнення Росії; український підприємець та меценат, засновник бла-

годійного фонду допомоги ЗСУ „Січ“ В'ячеслав Дідик (Дніпро) за систематичну волонтерську та просвітницьку діяльність; засновниця громадської організації „Молодь, яка творить державу“, волонтерка Яна Ушакова (Дніпро) за всебічну гуманітарну допомогу ЗСУ, евакуацію населення з окупованих територій, системну передачу гуманітарної допомоги на окуповані та деокуповані території; волонтер, керівник проекту „СпівДія:Шелтер“ Максим Свищенко (Київ) за допомогу ЗСУ та громадянам України, що мешкають у деокупованих та прифронтових населених пунктах; голова Національно-культурного центру азербайджанської діаспори м. Дніпра Сархош Ісмаїлов за систематичну гуманітарну допомогу ЗСУ. За просвітницьку діяльність у період російської агресії нагороджені голови „Просвіти“ Іван Ветров (Рівне) та Олександра Сумарук (Самбір).

Розпочинаючи імпрезу шеф-редактор щомісячника „Бористен“ Фідель Сухоніс зачитав вітальне слово від голови Фондації ім. Івана Багряного Віри Боднарук.

Присутніх порадував майстерним виконанням українських мелодій інструментальний дует „Life“.

Вісті Фундації ім. Івана Багряного

Грудень 2022 року, ч. 238

Фундація щиро дякує за підтримку!

Від часу появи попереднього числа сторінки Фундації прислали пожертви на різні потреби в Україні такі особи: 3,950 дол. – Василь Стан (з них 2,000 дол. для українського війська, на три пачки харчів для вояків 464 дол., 400 дол. для „Просвіти“ в Кривому Розі, решта для Фундації та журналу „Бористен“), 548 дол. – Лідія Брунтон на пачки харчів для захисників України, 500 дол. – Лідія Ємець для українського війська, по 252

дол. на пачки харчів для армії – Олександр Власенко, Ольга і Василь Карпенки та Тетяна Ясінська, 250 дол. – Зірка Воронка в пам'ять чоловіка, члена Фундації Романа Воронки на потреби Фундації, 148 дол. – Тамара Славинська на пачку харчів для вояків, по 100 дол. – Валентина Родак в пам'ять батька Вікентія Літвінова, на потреби Фундації, Валентина Глух для Фундації та Оля Матула в п'яту річницю

смерти її чоловіка Петра, для Фундації, 75 дол. – Оксана Мостович для Фундації, 50 дол. – Ніна Сакун на книгу про Лесю Українку та 30 дол. – Ольга Марущак для потреб Фундації.

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям й прохає й далі підтримувати Фундацію, щоб вона могла допомагати Україні стати на міцні ноги й позбутися російських військ з України.

Вірші, надиктовані війною...

Автор цієї збірки Олександр Шугай – колишній командир танка. Служив у радянській армії на території Східньої Німеччини, так званої НДР. Саме тоді, в середині ХХ ст., світ опинився перед загрозою Третньої світової війни, коли кремлівські авантюристи, потрясаючи ядерною зброєю, звели Берлінський мур, а згодом влаштували Карибську кризу.

І як тут не згадати вікопомні, точніше віроломні події, що настали потім: напад СРСР на Чехословаччину (перед цим була Угорщина), Афганістан... Не кажемо вже про епізодичні, відкриті й приховані збройні втручання московських імперіялістів у різних найвіддаленіших куточках планети, тобто скрізь, де ввижається зона їхніх інтересів. Самодостатній, облаштований цивілізований Захід, на жаль, це нічого не навчило. Хоч там були й видатні державні діячі, яким на короткий час удавалося дещо вгамувати, притлумити загарбницькі апетити Москви – заволодіти всім світом, принаймні більшість народів тримати під своєю імперською п'ятою. А сталося так через те, що після Другої світової війни (битви коаліції держав з кривавим гітлеризмом) тоталітарний московсько-комуністичний режим, який навіть співпрацював з останнім (гітлеризмом), допоки й сам зазнав нападу, зрештою не був покараний та засуджений на загальнолюдському рівні так, як режим нацистський.

У нинішньому ж ХХІ ст. після довгоочікуваного й безславного кінця імперії зла – СРСР (уперше, як відомо, імперська Росія розпалася внаслідок революції 1917 року, коли постала Українська Народна Республіка, потім – після здвигу народів 1991 року, коли Україна відновила свою незалежність), спадкоємці кремлівського мракобісся, насамперед Володимир Путін, знову почали погрожувати всьому світові, напавши, зокрема, на незалежну Україну.

Перед цим агресії були піддані Республіка Ічкерія, котра втратила свій суверенітет, незалежна Грузія, Молдова. До речі, всі „завоювання“ Москви, як, скажімо, Східня Німеччина з „непорухним“ Берлінським муром, Чехословаччина (Чехія і Словаччина), Польща, Угорщина та інші європейські країни, кінець кінцем звільнилися від московського ярма і тепер перебувають у Європейському Союзі та НАТО – саме там, куди прагне (і виборює право!) всім своїм героїчним існуванням Україна...

Дописи і листи до Фундації ім. Івана Багряного, членські внески і пожертви просимо посилати на адресу:

Bahriany Foundation
19669 Villa Rosa Loop
Fort Myers, FL 33967

Сторінку редагує Олексій Коновал

Ще в серпні-вересні 2014 року, тобто на початку російського вторгнення (анексії Криму та захоплення східніх земель Донеччини й Луганщини), Олександр Шугай у складі творчого колективу „Кордони наші вкаже пісня“ побував у військових частинах та бойових підрозділах Збройних сил України, розташованих у південно-східньому регіоні. Маршрут проліг від Києва до Чернігівської, Полтавської, Дніпропетровської, Запорізької, Херсонської, Миколаївської областей. Нотатки цієї важливої поїздки друкувалися у газеті „Літературна Україна“ та значно ширше – „Битва за Україну триває, або Слово Івана Багряного – на передових рубежах оборони і наступу“ в книзі „Фундація імені Івана Багряного“ (Київ, „Смолоскип“, 2015).

Під час незабутніх, зворушливих зустрічей із захисниками рідної землі, зокрема й тими, що в кривавих боях зазнали поранень і потрапили до шпиталю, О. Шугай читав поезії І. Багряного (він, як відомо, авторитетний дослідник життя і творчості цього видатного письменника), дарував його книги, а також ділився і своїми власними враженнями та щойно написаними віршами.

Нові ж вірші О. Шугая на воєнну тематику з'явилися вже під час повномасштабного вторгнення рашистської орди в Україну 24 лютого 2022 року. Перед жахіттям кривавої, досі небаченої за нещадними вбивствами, садистським знущанням над мирним населенням, масовими грабунками та руйнуванням війни, по суті, геноцидом нашого народу, здається, відступив і коронавірус – всесвітнє лихо, що вирувало на планеті, зачепивши й Україну.

Отже, тема нещодавньої пандемії, без якої не можна уявити загально драматичної картини, так само вагомо присутня у збірці „Закрийте

Олександр Шугай

небо!“. Недарма значно ширше гострі епіграми, зачіпаючи складне політичне | життя і визвольну боротьбу українського народу, друкувалися в газеті „Літературна Україна“ та часописі „Дзвін“.

Відгукуючись на виклики нищівного воєнного часу (перемогти чи загинути, бути чи не бути?), О. Шугай небезпідставно посилається на героїчні минулі епізоди, історичні випробування нашого народу, його боротьбу за свободу в умовах співжиття із підступним північним сусідом – імперською Росією. Зафіксовані під час переживання суспільством трагічних подій, поетичні рядки нагадують своєрідний щоденник. А втім, право судити про це надаємо читачам.

Збірка „Закрийте небо!“ щойно побачила світ у видавництві „Дніпро“. Пропонуємо з неї кілька віршів.

Василь Яременко,
професор, член Національної спілки письменників України

Закрийте небо!

(До тих, хто ще здатен почути)

„Закрийте небо!“ – голосять ниви,
із неба – „Градів“ рашистські зливи...
„Закрийте небо!“ – волають гори,
із неба – орки, жажні потвори...
„Закрийте небо!“ – клеочуть ріки,
із неба – мосхів смертельні піки...
„Закрийте небо!“ – земля і води
волають, молять... Церкви, заводи,
вокзали, фабрики, оранжереї, електростанції, порти,
музеї, бібліотеки, архіви, шлюзи,
зі сповитками в дзьобах черногузи, –
вогонь спопеляє їхні крилята, а
ручками ловлять життя немовлята...
„Закрийте небо!“ – кричать лікарні, –
Невже і їх сподівання марні?...
Закрийте ж небо вбивать рашистам –
Хай буде небо мирним і чистим!

Кличко проти Путіна

Наш Кличко – це знає всяк –
Б'ється лівою. Ще й як!
Хоч і права теж міцна –
Лупить, як снаряд, вона!
Вчора на передовій
Проти Путіна йшов бій.
Кажуть, Путін – каратист,
А насправді – кагебіст.
Битись чесно не схотів –
„Білу гвардію“ привів.
„Біла гвардія“ – КамАЗи,
Вщерть московської зарази.
„Біла гвардія“ – вбивати
Й Україну грабувати.
Кинув Путіну Кличко:
„Ей, кульгавенький крячко,
Ти у чесному бою
Згубиш армію свою!“

ПОГЛЯД З ПОЛЬЩІ

Історія літературного життя Черкащини або Україна зичливими очима поляка

Стефан Пастушевський

Літературне життя на Черкащині значною мірою є продовженням літературного життя Середнього Подніпров'я, котре саме і репрезентує Черкащина, – то є сама суть, сама сіль української землі, її географічне й духовне осереддя.

Цей край розглядається істориками, культурологами та літературознавцями як сама сутність української землі, її географічне й духовне серце. Це пов'язано з тим, що в околицях середньої течії Дніпра на межі XVIII-XIX століть почала формуватися окрема українська культура, в тому числі й література як оборонна реакція на російські національно-політичні утиски проти традиції вільного Подністровського козацтва, в тому числі й Запорізького. Це була також захисна реакція на сильні впливи західної культури, зокрема польської. Тут, у глибинці від столиці, швидше відбувалося інтелектуальне й культурне визволення селянства, розвиток національної свідомості на Черкащині, адже вона є також географічним центром України.

В українців не було держави, яка б утримувала націю як політичний організм, тому сполучною ланкою став народний фактор. Історичну ідентичність формувала народна культура, тому й донині, навіть на еміграції, народна вишивка, костюми, пісні, танці є дуже важливими.

Ще літописи княжої пори, „Повчання“ Володимира Мономаха й безсмертне „Слово о полку Ігоревім“ торкнулися наших країв, задали високий тон нашому письменству і засвідчили неабиякий творчий талант предків. Означений тон був підхоплений і розгранений обдарованими літераторами XVII-XVIII століть у різних жанрах письменства. Сповнене внутрішньої динаміки XIX століття вже набагато чіткіше окреслило Черкащину як благодатний у творчому плані край. Знову ж, не було цілості, не було системи, та були помітні явища й імена.

Політичне та соціальне джерело кристалізації сучасної української культури посилювалося тенденцією зацікавлення та культивування рідної, народної культури, що прийшла із Заходу, яке бере початок з доби романтизму. Почала формуватися українська літературна мова. Досі автори-вихідці з території України, що писали церковно-руською мовою, вживали у своїх творах поряд із російськими та польськими словами слова яскравих наддніпрянських говірок.

Разом із суспільним розвитком, у тому числі й національним, церковнослов'янська мова стала нефункціональною. Вона була не в змозі висловити дедалі багатшу дійсність, не кажучи вже про те, що вона була незрозумілою для більшості суспільства. Українська нація разом з її культурою, включно з літературою формувалася і розвивалася всупереч несприятливим умовам. Поляки, які внесли значну частину своєї лексики в українську лексику і мимово-

лі сприяли формуванню української культури, будучи для неї орієнтиром, нехтуючи нею, ставлячись до неї як до селянської, тобто гіршої.

До цього росіяни додали свій шовіністично-імперіалістичний варіант, заявивши, що української культури не існує, а вона є лише уламком російської.

У XIX столітті знекровлена духовно, пригноблена імперською Росією Україна потребувала мистців, сильних не лише творчими талантами, а й мистців-патріотів, готових вдихнути животворну енергію в національний дух народу, повернути утрачену віру у краще майбутнє. Черкащина дала в ту пору Україні і світові Тараса Шевченка, Івана Нечуя-Левицького, Михайла Старицького, Костянтина Думитрашка, Василя Доманицького, Сергія Єфремова, Агатангела Кримського... Жили і творили вони здебільшого не в нашому краї, але завжди його пам'ятали, широко відображали у творах. У другій половині XIX століття на Черкащині (Прохорівка Канівського району) жив і працював широкознаний вчений-енциклопедист Михайло Максимович, притягуючи до своєї Михайлової гори багатьох відомих людей.

Розроблена Тарасом Шевченком (1814-1861) літературна українська мова зміцніла лише після хвилі революційних подій „Весна народів“, яка привернула увагу європейських урядів, у тому числі держав, що окупували Україну, до національних питань. Доказом цього стало заснування у Львівському університеті, розташованому в Австро-Угорщині, катедри української літератури, яку очолив Я. Головацький. Це не означає, однак, мова в очах усіх, навіть українців, набула повних прав. Наприклад, Львівський з'їзд русинських учених, попри те, що виступав за швидкий розвиток україномовної літератури, погодився залишити німецьку мову в молодших школах „до дозрівання російської мови“. На початку другої половини XIX століття москвофільська партія, що діяла на Галичині, навіть почала боротьбу з українською мовою, вводячи російську мову в українську літературу, що призвело до створення дивного мовного витвору під назвою „язик“, який вищезгадані діячі послідовно вживали у своїх промовах на Галицькому сеймі. Діячі цього руху в рамках журналу „Слово“, що виходив у Львові, заперечували існування окремої української нації і вперто доводили, що її мова є лише діалектом російської мови. У 1859 році знову стався наступ на літературну українську мову, цього разу в західних, раніше ліберальних областях.

Австрійська влада намагалася замінити російське слово „гражданин“ латинським алфавітом. Цей напад був невдалим завдяки ефективним діям українських інтелектуалів на чолі з Йосифом Лозинським (1807-1889).

У 1876 році цар Олександр II видав указ про заборону друку і видання творів українською мовою,

за винятком історичних документів і літературних пам'яток, написаних російською мовою. Він також забороняв постановку українських театральних п'єс та ввезення українських книжок і журналів із-за кордону. Хоча в 1881 році було дозволено друкувати словники та ставити п'єси, інші заборони діяли до 1905 року (Маніфест царської толерантності), завдавши великої шкоди українській культурі. З цієї причини національне українське життя перемістилося з Лівобережжя до Галичини, де між іншим діяв письменник Іван Франко (1856-1916).

Значно серйозніші наслідки мав циркуляр царського міністра Петра Валуєва (1815-1890), виданий у 1883 р. про заборону вживання української мови в школі та друкування нею підручників, бо – як весь час проповідували – стурбований розростанням українських державотворчих рухів демагогічних шовіністів та російських імперіалістів – „української мови не було, нема й не буде“. Навіть багато тодішніх українських політичних діячів вважали, що для української інтелігенції достатньо російської літератури, а писати рідною мовою потрібно лише народу.

Проте згадані події не спромоглися викреслити з літератури українську мову, яка в другій половині XIX ст. стала літературною.

Збагачувався словниковий запас відповідно до ідей романтизму – широким використанням етнографічного матеріалу та народної поезії, а зміст – залученням народних культурних зразків, з одного боку, і культури західних народів – з іншого. Надхнення першого типу було особливо помітним у творчості письменниці Марії Вілінської-Маркович (1833-1907) (літературний псевдонім Марко Вовчок), поета Стефана Руданського (1834-1973) та казкаря Леоніда Глібова (1827-1893). Творчість Лесі Українки (1871-1913) багато в чому визначає розвиток модерністських тенденцій у літературі XX ст. Її неромантична, символістська поезія та драматургія означили на межі віків увагу до нових цінностей, нових філософських, буттєвих проблем (йдеться насамперед про зосередження на внутрішньому світі людини, на індивідуальній психології).

Романтизм на Черкащині розвивався як і в польській літературі першої половини XIX ст. так і українській та отримав назву „українська школа“. Він був зосереджений при дворі Потоцьких в Умані, а його членами були Северин Гоцинський, Міхал Грабовський, Олександр Гроза, Сильвестр Гроза та Богдан Залеський. З одного боку, ця група

(Закінчення на стор. 38)

UKRAINIAN FCU WE START & END WITH U

Offering a Full Line of
PERSONAL & BUSINESS FINANCIAL SERVICES!

ПЕРСОНАЛЬНІ ТА БІЗНЕСОВІ ФІНАНСОВІ ПОСЛУГИ

- Checking accounts / Чекові рахунки
- Savings accounts / Ощадні рахунки
- IRA & Share Certificates / Сертифікати
- Loans / Позики
- Mortgages / Кредити на Недрухомість
- VISA® Credit & Debit Cards / Платіжні Картки VISA®
- Online & Mobile Banking / Онлайн і мобільний банкінг

Nationwide Access

Members have access to **30,000 no-fee ATMs** and **5,000 Shared Branches** nationwide through CO-OP network

UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION **УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТНА СПІЛКА**

ROCHESTER, NY | AMHERST, NY | BOSTON, MA | BUFFALO, NY | CHARLOTTE, NC
CITRUS HEIGHTS, CA | FEDERAL WAY, WA | PARMA, OH | PORTLAND, OR
RANCHO CORDOVA, CA | SYRACUSE, NY | VANCOUVER, WA | WEBSTER, NY

ukrainianfcu.org

FEDERALLY INSURED BY NCUA

Історія літературного...

(Закінчення зі стор. 37)

популяризувала українські мотиви в європейських колах, а з іншого – впливала на вдосконалення української літератури. Подібну роль відігравали корифеї російської літератури, вигнані зі столиць (Петербурга та Москви) і осілі на Дніпрі: Іван Крилов, Денис Давидов і періодично Олександр Пушкін.

Українська держава почала формуватися після Лютневої революції 1917 року. Для організації збройних сил, у тому числі козацької територіальної оборони (Гайдамацька рота), було створено Українську Центральну Раду. Ініціаторами їхньої діяльності стали численні, хоча часто ефемерні, органи та асоціації.

Важливим поштовхом для становлення національної культури, в тому числі й літератури, в Україні стала „Українська революція“. Період 1917-1921 років пов'язаний з Українською Народною Республікою і тісно пов'язаний з нею „Українським Відродженням“. Період 1920-их років, що характеризується інтенсивними зусиллями зі зміцнення

української культури, завершився більшовицькою реакцією, яка нищила національні ідентичності; метафорично „Розстріляне відродження“ у 1920-их роках. Вони були пов'язані з революційними потрясіннями в усій Російській імперії, що занепадала, включно з суспільними процесами та соціальним визволенням, але мали й свій національний характер.

Вони наголошували на самостійності української нації з точки зору окремої держави.

Перші ознаки більш-менш організованих форм літературного життя з'явилися в роки Української революції та в роки „українського ренесансу“. Могутнім поштовхом для цього стало помітне вивільнення національних чинників особистості й держави. Явними показниками духовного відродження стали досить численні періодичні видання на місцях, у т.ч. й на Черкащині (Умань, Звенигородка, Черкаси), налагодження друкарської справи, хай і не надто потужної.

По всій Україні створювалися філії низки літературних об'єднань, найперше – „Плуга“, „Гарту“, „Молодняка“ та інших. Черкащина в цьому не була винятком. І хоч місцеві літературні філії не мали якихось епохальних здобутків, але помітно консолідували й підтримували літературно обдарованих людей, помітно поживлявали літературний рух. Зрештою, ті віддалені від столиці філії ставали міцними сходами до творчому зростанню багатьох згодом знаних письменників.

Так, у 1920-их роках на Черкащині діяли три досить помітні філії спілки селянських письменників „Плуг“ – Черкаська, Уманська, Золотоніська та плужанські літературні гуртки в Катеринополі й Медведівці. З числа учасників тих літературних об'єднань досить голосно заявили про себе в письменстві Микита Шумило й О. Лан (Коршак), Юрій Лавріненко й Володимир Штангей, Раїса Троянker і Ярослав Гримайло, Юхим Гедзь (О. Савицький) й Антон Хуторян.

Пролетарський „Гарт“ у ті ж роки вкоренився в Черкасах, із його рядів вийшов Лесь Гомін (О. Королевич), автор відомого роману „Голгофа“ та інших творів. Саме Лесь Гомін разом із молодим Семеном Скляренком та іншими здібними юнаками „розворушили“ літературне життя в „Сонгороді“, як досить влучно назвав Черкаси гуморист-сатирик Юхим Гедзь. Допомогали їм у цьому й черкаські „молодняківці“ – члени філії „Молодняка“ – Іван Семиволос, Василь Півторадні, Ярмолай Ясиновий та інші. „Молодняківські“ гуртки означили себе і в Умані, Корсуні, Золотоноші.

У Києві ж і Харкові „українське відродження“ 1920-их творили Павло Филипович і Михайло Драй-Хмара, Олекса Влизько й Тодось Осьмачка, Марія Галич і Юрій Смолич, Іван Кулик та Віталій Чигирин, багато інших уродженців Черкащи-

ни, котрі й про батьківщину не забували, при першій-ліпшій нагоді навідувались у рідні місця, підтримували літературне життя краю. Скажімо, поет і вчений Павло Филипович, будучи в Лозоватці, гостюючи в батьків, піклувався творчою долею талановитого поета Степана Бена.

Цікаві роботи виконали Микита Шумило (1903-1982), Юрій Лавріненко (1905-1987), Володимир Штангей (1895-1937), Раїса Троянker (1908-1945), Ярослав Гримайло (1906-1984), Юхим Гедзь (1896-1937), Антін Хуторян (1892-1955) та Семен Скларенко (1901-1962). До „Гарту“ належав Лесь Гомін (1890-1958). Черкаський осередок „Загайника“ складали Іван Семиволос, Василь Півторадні, Ярмолай Ясиновий, а клуби цього товариства діяли в Умані, Корсуні та Золотоноші.

Цей важливий період у культурному житті України та Черкащини як такий завершився кривавими репресіями у формі чисток. Вбивали дійсних і вигаданих противників комунізму, включно з авторами національних літератур. У 1937-1938 роках у Черкасах були розстріляні поет Степан Бен (1900-1937), прозаїки і журналісти Онопрій Турган (1900-1938) і Варавва Стеблик (1884-1937), а в Умані – прозаїк Роман Гуцало (1894-1938).

(Далі буде)

Потрібна молода відповідальна домробітниця/няня, до домашньої роботи та компанії нашої дочці-підлітку, коли ми подорожуємо або працюємо. Необхідні водійські права. **Тел./повідомлення: 201-220-5233, Мішель.**

ОКСАНА СТАНЬКО
Ліцензований продавець
Страховання Життя
OKSANA STANKO
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

Tel.: 908-872-2192
email: stankouna2@gmail.com

МАРІЯ ДРИЧ
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
MARIA DRICH
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Tel.: 973-292-9800 ext. 3035
e-mail: mdrich@unainc.org

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.
Established 1972
Clifton, New Jersey
виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправі)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

Ваші замовлення виконуємо сумлінно, скоро і на час та з 40-літнім досвідом!
973-574-8800
Fax: 973-574-8887
e-mail: computopr@aol.com

LAW OFFICES OF ZENON B. MASNYJ, ESQ.
In the East Village since 1983
Serious personal injury, real estate for personal and business use, representation of small and mid-size businesses, divorce, wills and probate (New York matters only).
(By Appointment Only)
140 Second Avenue
New York, NY 10003
212-477-3002
zbmasnyj@verizon.net
If 212-477-3002 landline busy, please call 201-247-2413

KULINSKI MEMORIALS
809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835
Tel. 800-458-5467 • 908-722-3130 • Fax 908-253-0027
KulinskiMemorials@msn.com • KulinskiMemorials.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 кольорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від Українського цвинтаря св. Андрія у С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

UNION FUNERAL HOME
LYTWIN & GRILLO
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Nicholas J. Grillo, Manager
AIR CONDITIONED ROOMS
Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в С. Бавнд Бруку і перенесенням тлінних останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в **BRONX, BROOKLYN, NEW YORK** і околицях
ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**
Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

DNIPRO LLC.
Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки

ROSELLE, NJ 645 W 1st Ave. Tel.: 908-241-2190 888-336-4776	CLIFTON, NJ 565 Clifton Ave. Tel.: 973-916-1543	PHILADELPHIA, PA 1916 Welsh Rd., Unit 3 Tel.: 215-969-4986 215-728-6040
---	---	--

VARSHAVSKY MONUMENTS
1152 Route 10 West, Suite N, Randolph, NJ 07869
862-219-5344
E-mail: VarshavskyMonuments@gmail.com

ПАМ'ЯТНИКИ — **МАВЗОЛЕЇ**
Великий вибір граніту • Індивідуальний дизайн
Гравірування на граніті • Керамічні фотографії на пам'ятники
Замовлення, виготовлення і встановлення в штатах NJ/NY/PA

Ми, українці...

(Закінчення зі стор. 10)

вищою освітою значно активніше підтримують європейський вибір і національну єдність України.

Питання поінформованості. Україна сьогодні належить до передових держав світу в розвиткові інформаційних технологій, а водночас українське суспільство, в порівнянні з іншими, не має достатнього доступу до інформації. Саме тому українці так тяжко і так довго набувають елементарного політичного досвіду, саме тому вони так відчужені від влади – попри те, що вона вже своя, а не чужа.

Знання української історії, національна пам'ять. В радянських школах навчали історії різних країн, „поневоленіх“ імперіалізмом, тільки не історію України. Після 1991 року ситуація нібито змінилася, але бажаних результатів досі нема. Рідну історію мало вивчат як програмний матеріал у школі. Це має бути одним з духовних культур у суспільстві.

Без цього культу не може природним чином виховуватися патріотизм. В українській історії є такий неповторний феномен, як козацьке характерництво. Це коли наші запорожці ішли на ворога, прямо дивлячись у вічі смерті, а ні кулі, ні шаблі їх не брали. Така була дивовижна сила любові до рідної землі, до Матері-України. Де такі люди сьогодні? Гірко усвідомлювати що багато наших людей чужу історію знають краще, ніж власну.

Є ще один аспект історії народу. Це традиції, звичаї, спосіб життя, спосіб світосприймання. Це те, що називається зв'язком, пам'яттю поколінь. Ось, що я собі думаю. Чому я люблю Україну і свій народ, його традиції і звичаї? Звідки це почуття походить, як я ним пройнявся, від кого перейняв? І не без жаху відкриваю, що мене цього не вчили моя мати і мій батько. Така ж ситуація і в моєї дружини. Це нам передалося від бабусь. Моя бабуся Параска, будучи напівграмотною, пильно зберігала національні традиції, звичаї, пісні, національний одяг. Хотіла, аби ми, ще школярами, фотографувалися в національних українських строях, сорочки нам вишивала сама. Заповідала, що коли помре, щоб ховали її в українській національній одязі.

Саме бабусині розповіді стали тією ниточкою, яка протяглася до мене з далекої старовини мого народу. Тому мені така дорога пам'ять про бабусь і дідусів, які оточували нас в дитинстві. А матері й батьки – це були вже радянські люди...

Свій зв'язок з поколінням дореволюційної України, що відійшло, окрім бабусиних розповідей я пізніше підкріплював читанням літератури: спочатку художньої здебільшого – про часи козацькі, а потім вже й історичної, яка вже з'явилася за часів незалежності.

З батьками моєї дружини – та ж

така історія. Усі їхні спогади про життя також були лише радянські. А ось з бабусяю – історія дещо інша. Не було в неї зовсім ностальгійних розповідей про українську давнину, як у моєї бабусі. Я так міркував: стародавня українська історія моєї батьківщини – це Полтава, Миргород, національне коріння там давнє. Окрім того, вони завжди перебували в козацькому стані. А бабуся дружини – це вже Донецький край, це передмістя Слов'янська і вже інша історична пам'ять, і вплив поколінь вже інший. Ну, а якщо взяти до уваги всю історію становлення і розвитку східної України, час і порядок її заселення, вже набагато більший вплив Москви, ніж гетьманської і козацької України, то стають зрозумілими і ментальні відмінності населення, й історична пам'ять, і зв'язок поколінь.

І хоч би як було сумно, від цього нікуди не подінешся. Так склалося. І Росія царська, і вже радянська до цього доклала рук. І як бачимо, з сучасних подій в донецьких краях, навіть запроваджене свого часу вивчення історії України у школах не компенсувало відсутності впливу української давнини. І це вже важко виправити.

Це про центральну і східну Україну, тобто про Полтаву і Донецький край. Але не можна ж не сказати про західну Україну. Вони в незрівнянно більшій мірі проукраїнські. Причини лежать на поверхні. Головна з них та, що радянський режим упав на них лише 1939 року, а не 1918-го, як на нас. У нас це була не лише радянська, а й русифікація. Сьогодні тут мешкають ті люди, які пережили на собі той неможливий тиск. А на заході не сталося розриву поколінь, якого зазнав український схід. Щонайменше до 1950-их років західні українці боролися зі сталінською владою, з русифікацією. Та й після революції вони майже до початку 1920-х років воювали з радянською владою.

Росіяни ненавидять бандерівців, як боролися проти радянської влади. Але влади ради і не було ніколи, а була антинародна, злочинна влада Москви, столиці російського великодержавного шовінізму. Щойно з'явилася можливість, почали втікати від неї всі, як від чуми.

Народи почали повертатися до своїх дуже понижених, та все ще живих національних культур. За цим поверненням, за відродженою і культивованою увагою та повагою до рідної історії, народних традицій і впізнається людина – культурна вона чи ні.

В Україні, на жаль, дається взнаки багатоважкова політика русифікації, свідоме покалічення нашої мови, зведення її на рівень суржику, незграбної мішанини українських і російських слів. Чиста українська мова не заохочувалася. Викладання предметів у всіх вищих навчальних закладах технічного спрямування велося російською мовою, молоді спеціалісти далі так і йшли з нею в життя. Треба було великої сили духу і вну-

трішньої культури, щоб всупереч антиукраїнській політиці зберегти рідну мову.

Від російськомовних можна почути: „Нехай обидві мови вживаються вільно, і в цьому вільному змаганні визначиться пріоритет“. Це – лукавство. Про рівність мов зможемо щось говорити хіба після того, як ми декілька десятків, а то і сотень років позмагаємось у нових умовах вже української, а не російської державності. А поки, якщо обидві мови оголосити рівноправними, то це старт

не з рівних позицій, і чужа, вирощена на завойовницькій політиці Московії російська мова проковтне нашу рідну, жорстоко понижену і збіднену.

Фахівці з історії докладніше описують історію колонізації та русифікації України, ці знання потрібні як українцям, які забули свою історичну спорідненість, так і росіянам, котрій сьогодні так тяжко виборсуються з московської імперської культури.

Валерій Ярошенко,
інженер-пенсіонер,
Харків.

Український Народний Союз Пластовий Відділ 450

Ділимося сумною вісткою з членами У.Н.Союзу і громадою, що 25-го листопада 2022 року відійшла у вічність наша довголітня Голова

св. п. Аріядна "Адя" Федаш

Похоронні Богослужіння відбулися в церкві св. Ап. Андрія і на цвинтарі св. Духа у Кемпбелл Голл, Нью Йорк.

Чоловікові Орестові, донці Талі з чоловіком Ігорем Павлюком і дітьми, синові Даріянові з дружиною Синтією, та ближчій і дальшій родині складаємо щирі співчуття.

Вічна їй пам'ять!

Управа Відділу

Ділимося сумною вісткою, що 5 грудня 2022 року відійшла у вічність у New York Presbyterian Hospital у Квінсі, Н. Й.

св. п. Марія Вербова

народжена 6 лютого 1923 року в с. Крутки, Черкаська обл., Україна.

До США прибула в 1950-му році з чоловіком Михайлом і донькою Оленою.

Похорон відбувся на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й.

У смутку залишилися:

донька Ірена
син Михайло
четверо внуків і троє правнуків

Вічна їй пам'ять!

Пластовий Курінь ЧОРНОМОРСЬКІ ХВИЛІ

ділиться сумною вісткою, що відійшла у вічність 25 листопада 2022 року наша дорога і колишня курінна 16-го і 40-го куренів

св. п. пл. сен. довіря Адя (Бойдуник) Федаш

Похоронні відправи відбулися 3 грудня 2022 року в церкві св. Андрія в Гемптонбургу, Н.Й.

Тлінні останки покійної похоронено на цвинтарі св. Духа у Гемптонбургу, Н.Й.

Висловлюємо глибокі співчуття ближчій та дальшій родині.

Вічна їй пам'ять!

С.К.О.Б.!

Доброго Вітру!

ЧОРНОМОРСЬКІ ХВИЛІ

Оголошення

Шановні читачі, родина Солюк просить Вас допомогти віднайти копії кількох українських кінострічок: „Чорноморці“ (16мм) та „Українське Різдво“ (16мм). Ці кінопроекти у свій час із добрими намірами віддав для перегляду Богдан Солюк, але, на жаль, їх не повернули після його смерті (1994 р.). Якщо у вас є хоч якась інформація про ці кінострічки, будь ласка, повідомте

GeorgeS@SolukMediaArchive.com

Advertisement

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

Обслуговуємо членів кредитівки та українську громаду з 1951!

Скористайте з наших Сертифікатів

Також доступні інші терміни!

4.60% APY*
5 Year Certificate

4.44% APY*
3 Year Certificate

4.39% APY*
2 Year Certificate

4.34% APY*
1 Year Certificate

**APY - Відсотки у річному відношенні з денно нарахованою дивідендою. Штраф нарахований за передчасне закриття сертифікату. Мінімальна сума на відкриття сертифікату - \$500.00. Дивіденда може бути змінена в будь який час та діє з 11/19/2022 року.*

Телефонуйте:

Головний офіс:
Tel:(212) 473-7310

Асторія:
Tel:(718) 626-0506

Кергонксон:
Tel:(845) 626-2938

Лінденгірст:
Tel:(631) 867-5990

Юніондейл:
Tel:(516) 565-2393

Toll Free:(888) SELF-REL

Email: Info@selfreliancenyc.org

Website: www.selfreliancenyc.org